

ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

นางสาว พรสุภา วสุนธรา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2549

ISBN 974-19-0863-6

ลิขสิทธิ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ชื่อ : นางสาวพรสุภา วสุนธรา
ชื่อวิทยานิพนธ์ : ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
สาขาวิชา : จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล
ดร.ศจีมาจ ณ วิเชียร
ปีการศึกษา : 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ และนนทบุรี จำนวน 380 หน่วยตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น และด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค

2. นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความรับผิดชอบในงานอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการมีวินัยในตนเอง รองลงมาคือ ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขและ ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน

3. นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาและอายุต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษา อายุ อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน และอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และด้านความคิดสร้างสรรค์ อุดหนุน เพียรพยายาม ส่งผลให้ นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

6. ความรับผิดชอบในงานโดยรวม กับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า นักเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายาม มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้น สูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 145 หน้า)

คำสำคัญ : ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และ ความรับผิดชอบในงาน

Name : Miss. Pornsupa Wasoontara
Thesis Title : Relationships between Adversity Quotient (AQ) and Responsibility on
the Job of Programmers
Major Field : Industrial and Organizational Psychology
King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok
Thesis Advisors : Asst. Prof. Dr. Chusri Lertrudachakul
Dr. Sageemass Na Wichian
Academic Year : 2006

Abstract

The purpose of the research are to study adversity quotient (AQ) and responsibility on the job of programmers, to study adversity quotient (AQ) and responsibility on the job of programmers categorize by personal factor and to study the relationships between adversity quotient (AQ) and responsibility on the job of programmers. The survey samples included 380 programmers worked at Bangkok and Nonthaburi provinces. The data were collected by using the measurement the adversity quotient and the responsibility on the job. Eventually, the data were statistically analyzed. The results of this study were as follows :

1. The programmers had a high adversity quotient level. The outstanding AQ features of the programmers were effective self-learning and capable of improvement themselves efficiently. Furthermore, the programmers had high responsibility on result, and were able to make a plan, control, and solve problems.
2. The programmers had high responsibility. The dominant responsibility feature of the programmers was have a discipline. They were more likely to be responsible for what they had done. They improve and perform their tasks based on job's quality consideration.
3. The programmers had different education and age were more likely to have different adversity quotient at the level of significance of .05.
4. The programmers had different education, age, and experiences at a present workplace and overall experience had different responsibility level at the level of significance of .05.
5. Adversity quotient, making a plan, controlling and solving problems, responsibility, effective self-learning and capable of improvement themselves efficiently and creativity endurance effort influence the programmer's job responsibility.

6. The overall responsibility related to the overall adversity quotient at the level of significance of .01. In summary, the programmers had AQ, creativity, endurance, and effort were most likely to had high responsibility and enthusiasm at the level of significance of .01.

(Total 145 pages)

Keywords : adversity quotient (AQ) and responsibility on the job

Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีทั้งในเรื่องของคำแนะนำ และให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาวิจัยจนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ศจีมาจ ณ วิเชียร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล และ ดร.มาลินี อยู่โพธิ์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ได้ตรวจสอบแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งแนะนำแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของแบบสอบถาม อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ แนวคิด และแนวทางอันมีค่ายิ่งตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ แห่งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณ คุณแม่ชะเอม แซ่ตัน คุณพ่อบุญชัย วสุนธรา และครอบครัวของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจโดยตลอด

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนบางส่วนจากทุนอุดหนุนการวิจัย เพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ประจำปีการศึกษา 2549

พรสุภา วสุนธรา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ของผลการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงานคอมพิวเตอร์	7
2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับงานคอมพิวเตอร์	9
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค	10
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค	18
2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบในงาน	20
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับความความรับผิดชอบในงาน	27
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย	29
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	31
3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
3.3 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วิจัย	37
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	41
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการเผชิญปัญหา และอุปสรรค และความรับผิดชอบในงาน	41
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมมุติฐานการวิจัย	43
4.3 ผลการทดสอบสมมุติฐาน	90
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	97
5.1 สรุปผลการวิจัย	97
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	99
5.3 ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก ก	121
หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์	112
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์	125
ภาคผนวก ข	127
ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค	126
ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดแบบวัดเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบในงาน	130
ภาคผนวก ค	135
แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบ ในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	136
ภาคผนวก ง	143
ตัวอย่างรายชื่อองค์กรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	144
ประวัติผู้วิจัย	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 ข้อมูลประชากรและหน่วยตัวอย่าง	31
3-2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค	32
3-3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความรับผิดชอบในงาน	35
4-1 จำนวนร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล	41
4-2 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับ ความสามารถในการ เผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของกลุ่มตัวอย่าง	43
4-3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค จำแนกตามเพศ	44
4-4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจำแนกตามเพศ	44
4-5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค จำแนกตามเพศ	45
4-6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจำแนกตามเพศ	45
4-7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำแนกตามเพศ	45
4-8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามจำแนกตามเพศ	46
4-9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค จำแนกตามสถานภาพ	46
4-10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จำแนกตาม สถานภาพ	47
4-11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค จำแนกตามสถานภาพ	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการรับมือกับข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจำแนกตามสถานภาพ	48
4-13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำแนกตามสถานภาพ	48
4-14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามจำแนกตามสถานภาพ	48
4-15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	49
4-16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ของนักเรียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	49
4-17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	50
4-18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นของนักเรียน โปรแกรม คอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	50
4-19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและ ดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	51
4-20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือกับข้อบกพร่องที่ เกิดขึ้นต่างกัน	52
4-21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องต่างกัน	52
4-22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของนักเรียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม ต่างกัน	53
4-24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	54
4-25 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค จำแนกตามอายุ	54
4-26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จำแนกตามอายุ	55
4-27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค จำแนกตามอายุ	55
4-28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น จำแนกตามอายุ	56
4-29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำแนกตามอายุ	56
4-30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามจำแนกตามอายุ	57
4-31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	57
4-32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบัน ต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและ ยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	58
4-33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้าน การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	59
4-35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน	60
4-36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน	60
4-37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	61
4-38 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน	61
4-39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน	62
4-40 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	63
4-41 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	63
4-42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้าน การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-43 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่าง กันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุม และดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	64
4-44 ดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกันผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการ เผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน	65
4-45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นของนักเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุ การทำงานรวมต่างกัน	65
4-46 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวม ต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	66
4-47 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่าง กันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน	66
4-48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน	67
4-49 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบในงาน จำแนกตามเพศ	67
4-50 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัย ในตนเอง จำแนกตามเพศ	68
4-51 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น จำแนกตามเพศ	68
4-52 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับ ในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขจำแนกตามเพศ	69
4-53 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดย คำนึงถึงคุณภาพงาน จำแนกตามเพศ	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-54 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน จำแนกตามสถานภาพ	69
4-55 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง จำแนกตามสถานภาพ	70
4-56 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้น จำแนกตามสถานภาพ	70
4-57 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขจำแนกตามสถานภาพ	71
4-58 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงาน โดยคำนึงถึงคุณภาพงานจำแนกตามสถานภาพ	71
4-59 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ความรับผิดชอบในงานต่างกัน	71
4-60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	72
4-61 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการการมีวินัยในตนเองต่างกัน	72
4-62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน	73
4-63 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	74
4-64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน	74
4-65 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	75
4-67 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	76
4-68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน	76
4-69 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงานจำแนกตามอายุ	77
4-70 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอายุ	77
4-71 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น จำแนกตามอายุ	78
4-72 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข จำแนกตามอายุ	78
4-73 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน จำแนกตามอายุ	79
4-74 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน	79
4-75 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน	80
4-76 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	80
4-77 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเอง ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน	81
4-78 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-79 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตน และปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	82
4-80 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน	82
4-81 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	83
4-82 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน	83
4-83 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน	84
4-84 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน	84
4-85 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	85
4-86 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	85
4-87 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน	86
4-88 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	87
4-89 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	87
4-90 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4-91	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับการรับผิดชอบในงาน	89
4-92	ผลการทดสอบสมมติฐาน	91
ข-1	ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค	128
ข-2	ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดความรับผิดชอบในงาน	134

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 ความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์ 3 สาขาที่เป็นทฤษฎีพื้นฐานสำคัญของเอคิว (AQ)	4
2-2 ลักษณะของบุคคลกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์	16
2-3 แสดงความเชื่อมโยงของ AQ กับคุณสมบัติทั้ง 3 ประการตามแนวความคิดของสตอลซ์	18
2-4 กรอบแนวคิดในการวิจัย	30

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก อาทิเช่นการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมทางการศึกษา ซึ่งจะเห็นว่ามี การให้ความสำคัญกับการศึกษาหาความรู้ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยและสามารถอำนวยความสะดวกในการทำงานมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจที่นับวันยังมีการแข่งขันกันอย่างมาก ด้วยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลทำให้องค์กรต้องเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะต่อสู้แข่งขันกับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน องค์กรใดที่มีการเตรียมพร้อมพัฒนาให้ทันกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง และพร้อมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นมากับความเจริญเติบโตอันรวดเร็ว องค์กรนั้นก็จะสามารถอยู่รอดได้ แต่ในทางกลับกันองค์กรใดที่ไม่ยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลกไม่มีการพัฒนา ก็จะไม่สามารถยืนหยัดอยู่ได้เช่นกัน (เกรียงศักดิ์, 2538)

จากสถานการณ์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเบื้องหลังของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกนั้นส่วนใหญ่มักเกิดจากทรัพยากรบุคคลทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของสภาพการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และด้านการศึกษา จึงอาจกล่าวได้ว่าคนเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลง หากองค์กรใดมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ องค์กรนั้นก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว ในทางกลับกันหากองค์กรขาดทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถแล้วนั้น องค์กรนั้นก็จะอาจไม่มีการพัฒนาขึ้นได้เลย แต่นอกเหนือจากความรู้ความสามารถของทรัพยากรบุคคลในองค์กรแล้ว สิ่งที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากันคือ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคไม่ว่าจะเป็นปัญหาจากภายในองค์กร ปัญหาจากภายนอกองค์กร หรือแม้แต่ปัญหาส่วนตัวก็ตาม

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (Adversity Quotient) หรือเรียกย่อว่า AQ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่ง สตอร์ทซ์ (Stoltz, 1997) ให้ความหมายว่า เป็นความอดทน ความพากเพียรของบุคคลที่จะเอาชนะต่ออุปสรรค ความยากลำบากโดยไม่ล้มเลิก ซึ่งต้นเหตุอาจมาจากสังคม การทำงานและตนเอง บางคนอาจมีความสามารถมาก มีพรสวรรค์ที่ยิ่งใหญ่ มีศักยภาพซ่อนอยู่มากมายมีทักษะที่มากพอแต่ทำไมอาจประสบความสำเร็จตามที่ควร จะเป็นเพราะบุคคลนั้นขาดความเพียรพยายามอดทนฟันฝ่า และต่อสู้ อุปสรรค จึงทำให้ถอยหนีเลิกลาหรือล้มเลิกความตั้งใจและยุติการกระทำไปในที่สุดไม่ว่ามันที่จะได้พัฒนาหรือใช้ศักยภาพที่มีอยู่เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต นั่นคือบุคคลนั้นขาดความสามารถในการเผชิญและอุปสรรค (อรพินท์, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ สตอร์ทซ์

(Stoltz, 1997) ที่กล่าวว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคจะช่วยพยากรณ์ว่าใครทำงานได้มีประสิทธิภาพใครจะล้มเลิกการทำงาน และใครจะได้รับชัยชนะ

นอกเหนือจากการให้ความสำคัญในเรื่องความสามารถในการเผชิญและอุปสรรค แล้วนั้นประเทศไทยจะพัฒนาให้เจริญได้ก็ต้องทำการพัฒนาคนในด้านคุณภาพ ด้วยการปลูกฝัง เสริมสร้างให้มีการศึกษา มีทักษะ มีความรู้ และยังต้องมีความรับผิดชอบซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงถึงความเป็นผู้มีวุฒิภาวะ ทางด้านอุปนิสัย และเมื่อบุคคลมีความรับผิดชอบหากจะปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ก็ย่อมทำงานนั้นได้สำเร็จเป็นที่น่าเชื่อถือ และนำมาซึ่งความสำเร็จของชีวิตและการทำงาน ในที่สุด ความรับผิดชอบเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งใน การดำรงชีวิตของบุคคล ในสังคม ซึ่งหากบุคคลในสังคมรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่าง ๆ อย่างดีแล้วจะเกิดความเจริญงอกงามขึ้นในสังคมเช่นกัน (วาริ, 2536) ความรับผิดชอบนั้นเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค การกระทำทุกอย่างจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของบุคคลบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูงย่อมเอาใจใส่ต่อหน้าที่ของตน ทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และเกี่ยวข้องกับผู้อื่นส่วนบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ำจะไม่สนใจ หน้าที่การงาน ปล่อยปละละเลย เป็นผลให้ตนเองและสังคมเสียหาย ความรับผิดชอบ จึงเป็นคุณสมบัติที่พึงปรารถนาของสังคมและเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลอันจำเป็นต่อการพัฒนาองค์กร และประเทศ (สัญญา, 2514)

จากการที่ปัจจุบันนี้คอมพิวเตอร์มีบทบาทอย่างกว้างขวางในทุกวงการและกลายเป็นเครื่องมือสำคัญของการทำงานทุกด้าน นับตั้งแต่ทางด้านการศึกษา พาณิชยกรรม เกษตรกรรม อุตสาหกรรม สาธารณสุข การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนด้านการเมืองและราชการ อันที่จริงแล้วจะเห็นว่าการงานด้านใดที่มีผู้คิดประยุกต์หรือนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าไปช่วยจะทำให้การทำงานนั้น ๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากวงการการศึกษา สนใจ ให้ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ มากขึ้น การบริหารธุรกิจของบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ทั้งในระดับใหญ่และระดับกลาง ตลอดจนหน่วยงานของรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ มีการพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นเพื่อใช้ในองค์กรด้วยการเก็บข้อมูล ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำผลลัพธ์มาช่วยในการวางแผนเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ ที่มีบทบาทเพิ่มขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคนให้สามารถทำงานในด้านนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความอดทนต่อปัญหา มีความรับผิดชอบในงานที่ทำอย่างมา

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกันมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหา และอุปสรรค ต่างกัน

1.3.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

1.3.3 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคและความรับผิดชอบในงานมีความสัมพันธ์กันทางบวก

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรุงเทพฯ และนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ทำงานในอาชีพนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการหากลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ทำงานในกรุงเทพฯ และนนทบุรี ซึ่งมีขนาดประชากรมากกว่า 10,000 คน (N) จึงได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยอ้างอิงจากตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1970) ด้วยความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 หน่วยตัวอย่าง สำหรับการสุ่มตัวอย่างนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยทำการสำรวจรายชื่อบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา และพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จาก Computer Professional Information (CPI) : Thailand IT Directory ปี 2000-2001 และจากการค้นหาข้อมูลบริษัทที่ทำการจดทะเบียนและดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 ตัวแปรต้นได้แก่

1.5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ก) เพศ

ข) สถานภาพสมรส

ค) วุฒิการศึกษาสูงสุด

ง) อายุ

จ) อายุงานปัจจุบัน

ฉ) อายุงานรวม

1.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1.5.2.1 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค

ก) การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ข) การวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

ค) การรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น

ง) การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จ) ความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม

1.5.2.2 ความรับผิดชอบในงาน

ก) ด้านการมีวินัยในตนเอง

ข) ด้านการกระตือรือร้น

ค) ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข

ง) ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคหมายถึง การแสดงออกของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่แสดงให้เห็นว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สามารถดำเนินการกับข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานสามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส ประกอบด้วยลักษณะย่อย 5 ลักษณะดังนี้

1.6.1.1 การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจถึงปัญหาและพร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง

1.6.1.2 การวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ความสามารถในการเตรียมแผนการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นโดยกำหนดเป้าหมาย แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ศึกษาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติ

1.6.1.3 การรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น หมายถึง ความสามารถในการยอมรับต่อผลการปฏิบัติและผลกระทบที่จะตามมา

1.6.1.4 การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความยากลำบากรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นและส่งผลให้การปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น

1.6.1.5 ความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม หมายถึง ความสามารถในการคิดของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยคิดได้แปลกใหม่ กว้างไกล หลายทิศทาง มีการดัดแปลงปรุงแต่งผสมผสานแนวคิด ประสบการณ์ เปลี่ยนวิธีการคิดได้หลากหลายเพื่อให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่หรือคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ รวมถึงการคิดแก้ปัญหา สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความเพียรพยายามมุ่งมั่นอดทนต่อปัญหาหรืออุปสรรค มีกำลังใจเข้มแข็งในการเอาชนะอุปสรรค

1.6.2 ความรับผิดชอบในงาน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่แสดงถึงลักษณะย่อย 4 ลักษณะดังนี้

1.6.2.1 ด้านการมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักษาคำพูด การมีเหตุผล การซื่อสัตย์

1.6.2.2 ด้านการกระตือรือร้น หมายถึง ความเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง มีความเต็มใจและตั้งใจในการทำงาน ด้วยความกระปรี้กระเปร่า ใฝ่หาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานให้กับตนเองอยู่เสมอ

1.6.2.3 ด้านการยอมรับในการกระทำของตนเองและปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การรับฟังคำติชมข้อเสนอแนะของผู้อื่นในการปรับปรุงงาน กล้าเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองไม่หวั่นต่อการถูกผู้อื่นตำหนิติเตียน ลงมือแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานด้วยความเต็มใจ

1.6.2.4 ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ พร้อมทั้ง ค้นหาหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาและทำงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

1.6.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หมายถึง ผู้ที่เขียนคำสั่งต่าง ๆ ให้เครื่องคอมพิวเตอร์ประมวลผลให้ โดยอาจเลือกใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งที่เหมาะสมกับงาน การเขียนคำสั่งให้คอมพิวเตอร์ประมวลผลจะต้องเป็นไปตามหลักและกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้กับเครื่องมือจึงจะปฏิบัติตามได้

1.7 ประโยชน์ของผลการวิจัย

1.7.1 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.7.2 นำมาใช้ประโยชน์ในการสรรหา ตลอดจนวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาบุคลากรด้านนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

1.7.3 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการคัดเลือกบุคลากรด้านนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยและงานเขียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงานคอมพิวเตอร์
- 2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับงานคอมพิวเตอร์
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
- 2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการทำงาน
- 2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับความความรับผิดชอบในการทำงาน
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงานคอมพิวเตอร์

สำหรับความหมายของ “งานคอมพิวเตอร์” มีการใช้คำศัพท์ต่างกันแต่ให้ความหมายที่เหมือนหรือใกล้เคียงกันอยู่หลายความหมายด้วยกันดังนี้คือ

ทักษิณา (2536) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับ “งานคอมพิวเตอร์” ที่ปรากฏอยู่ในพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์ ได้แก่ คำว่า การใช้งานคอมพิวเตอร์ (Computer Applications) หมายถึงระบบงานที่ใช้คอมพิวเตอร์เข้าช่วยปฏิบัติเพื่อความรวดเร็วแม่นยำ ตัวอย่างเช่น ระบบบัญชี ระบบการเรียนการสอนและระบบการออกแบบ และคำว่า ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึงการร่วมกันของบุคคล กระบวนการและเครื่องมือ เพื่อที่จะใช้ในการรวบรวม บันทึก จัดเก็บ ค้นหา และแสดงผลข้อมูล

เทรนเนอร์ และ คลาสเนวิช (Trainor and Krasnewich, 1994) นอกจากนั้นยังมีคำว่า ระบบคอมพิวเตอร์ (Computer System) หมายถึง การรวมกันของส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่ คน (People) กระบวนการ (Procedures) ข้อมูล (Data) ซอฟต์แวร์ (Software) และฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซึ่งทำงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะอย่าง

นอกจากนี้ รอม (2542) หัวหน้าภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวถึงนักศึกษาภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น จะต้องมีความถนัดและความชอบทำงานแก้ปัญหาแบบเป็นระบบและเป็นขั้นตอนในลักษณะงานหลายแบบ โดยการหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้ระบบคอมพิวเตอร์ทำงานได้ประโยชน์สูงสุด และคิดอย่างเป็นระบบ

และเมื่อนักคอมพิวเตอร์ต้องสามารถวิเคราะห์ปัญหาและสังเคราะห์วิธีแก้ปัญหา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ ต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับระบบงานในกิจการหลายประเภททั้งที่เป็นงานเชิงวิทยาศาสตร์และเชิงธุรกิจ จำเป็นต้องมีความถนัดในการแก้ปัญหาแบบเป็นระบบ สามารถสื่อสารความเข้าใจโดยมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ต้องทำงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งมีอุปนิสัยที่ขยัน มานะพยายาม ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ เพื่อหาทางแก้ปัญหา และรักการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลา

ส่วนความคิดเห็นของ ครรชิต (2535) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคคลที่จะประกอบอาชีพด้านคอมพิวเตอร์ได้ดีว่า ต้องมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และรู้จักว่าตนถนัดอะไร มีความเก่งและความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ สามารถทำงานประสานร่วมกับผู้อื่น ๆ ได้ และสามารถทำตามความต้องการของลูกค้า รวมทั้งเป็นนักแก้ปัญหาและมีจรรยาบรรณหรือจริยธรรมด้วย ตลอดจนต้องตื่นตัวคอยศึกษาติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อยู่เสมอ

นอกเหนือจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า “บุคลากรด้านคอมพิวเตอร์” โดยใช้หลากหลายถ้อยคำดังต่อไปนี้

ทักษิณา (2536) ได้ให้ความหมายของ “บุคลากรคอมพิวเตอร์” ตามพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้คำว่าพีเพิลแวร์ (Peopleware) หมายถึง บุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์หรือแรงงานบุคคลที่ทำให้คอมพิวเตอร์ทำงานจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ได้

ขณะที่ วัชรภรณ์ (2545) รองศาสตราจารย์สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้คำว่า บุคลากรในงานคอมพิวเตอร์ (Computer Personnel) หมายถึง คนที่มีความรู้ความสามารถในการใช้หรือควบคุมให้การใช้คอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างราบรื่น

ดังนั้นจากความหมายต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า “บุคลากรด้านคอมพิวเตอร์” คือ บุคคลที่ทำงานในสายอาชีพคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นบุคคลที่ร่วมสร้างสรรค์ระบบงานคอมพิวเตอร์ให้เกิดขึ้นและใช้งานได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ

ความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพของบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ มีหลากหลายทักษะจากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังต่อไปนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิและเป็นที่รู้จักกันดีในวงการคอมพิวเตอร์โดย ครรชิต (2535) เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักคอมพิวเตอร์ที่ดี มีดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากภาคเอกชน ได้แก่ วิจิต อมรวิรัตน์สกุล ผู้จัดการฝ่ายระบบสารสนเทศ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะและเกณฑ์การรับนักคอมพิวเตอร์เข้าทำงานว่า ต้องมีความรู้ทางด้านเทคนิค รักในงานด้านนี้ อดทนต่อความกดดันและต้องสู้งาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีความรู้ลึกถึงดีต่อองค์กร ส่วน มานิต จิตวัฒนากร ผู้อำนวยการฝ่ายบริการข้อมูล บริษัทการบินไทย จำกัด เสนอว่านักคอมพิวเตอร์ต้องมีความกระตือรือร้น มีความคิดกว้างไกล มองโลกในแง่ดี มีบุคลิกดี ซึ่งสอดคล้องกับที่

วีระยุทธ วงษ์ศิริ ผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์ บริษัท เวิลด์ ไก่ จำกัด กล่าวว่า พนักงานคอมพิวเตอร์ ควรมีเหตุผลหรือตรรกวิทยา มีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานเป็นอิสระด้วยตนเอง สนใจที่จะศึกษางานของผู้ใช้งาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อดทนต่อการทำงานหนักและต่อการแก้ปัญหา มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้นำในทีมได้ด้วย นอกจากนั้น ปัญญา เปรมปรีดิ์ ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย เสนอว่าควรเป็นคนที่ชอบใช้เหตุผล ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาหรือคำถามได้ง่ายๆ และควรมีความรู้ด้านคณิตศาสตร์ สถิติ และวิศวกรรมไฟฟ้า ซึ่งเป็นหัวใจของงานคอมพิวเตอร์ และมีความสามารถในการออกแบบระบบได้ดี และเขียนโปรแกรมได้เก่งก็ต้องมีความจำดีและความคิดรอบคอบ และที่ขาดไม่ได้คือติดตามเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยต้องรอบรู้ทั้งด้านฮาร์ดแวร์ การสื่อสาร และการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สำหรับความคิดเห็นของนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้แก่ ขรรชก เต็งอำนวยการ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอว่า นักคอมพิวเตอร์ต้องมีความสนใจ และค้นคว้าศึกษาความรู้ในทุกแขนงที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์อยู่ตลอดเวลา

2.2 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับงานคอมพิวเตอร์

รง (2540) ได้ศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคล และคุณลักษณะของงานที่มีผลต่อความพึงพอใจในงานของบุคลากรที่ทำงานด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานที่มี เพศชาย สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ระยะเวลาที่ทำงานในตำแหน่งงานปัจจุบันแตกต่างกัน และความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง มีความพึงพอใจในงานด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลสูง

ยาใจ (2547) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพของนักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้องค์ประกอบของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์แบ่งเป็น 3 ด้านดังนี้

ด้านความรู้ประกอบด้วย ความรู้ด้าน Programming Language และ Programming Concept ด้าน Business Model ด้านการใช้เครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์เช่น Data Flow Diagrams ด้านความเข้าใจในระบบงาน (Application) ด้านความรู้ความเข้าใจใน Software Development Life Cycle

ด้านความสามารถประกอบด้วย ด้านสามารถศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ ด้านสามารถเรียนรู้ได้เร็ว ด้านทำงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ด้านสามารถทำงานได้ภายใต้ข้อจำกัดของเวลา

ด้านบุคลิกภาพประกอบด้วย เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นคนขยันกระตือรือร้น เป็นคนมีระเบียบวินัย เป็นคนพัฒนาตนเองตลอดเวลา เป็นคนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเข้าใจในด้านธุรกิจ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค

แนวคิดในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ซึ่งมาจากคำว่า Adversity Quotient (AQ) เป็นแนวคิดและทฤษฎีที่นักจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ให้ความสนใจถึงปัจจัยที่มีส่วนให้บุคคลประสบความสำเร็จ โดยมีนักจิตวิทยา และบุคคลที่สำคัญได้ให้ความเห็นไว้หลายท่านดังนี้

สตอลซ์ (Stoltz, 1997) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยากหรือความลำบาก โดยผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคสูงจะมีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ แม้จะพ่ายแพ้หรือล้มเหลวไปก็สามารถลุกขึ้นสู้ใหม่ได้ ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่ำ เวลาที่ต้องเผชิญกับความผิดหวังหรือความทุกข์ยากก็จะพ่ายแพ้ บางคนอาจจะทิ้งงานไปกลางคัน หรือบางคนอาจท้อแท้กับชีวิตถึงขั้นลาออกจากงานก่อนเกษียณ เป็นต้น โดยลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคนั้นต้องประกอบด้วยความสามารถในการยอมรับการเปลี่ยนแปลง (Embracing Change) ความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง (Resilience) ความสามารถในการเพียรพยายาม (Persistence) ความสามารถในการเรียนรู้อย่างเสมอ (Learning) ความสามารถในการปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา (Improvement) ความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creativity) ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง (Motivation) ความสามารถในการกล้าเสี่ยง และกล้าทดลอง (Risk Taking) และความสามารถในการสร้างผลผลิตของงานให้เกิดขึ้น (Productivity)

เพ็ทเลอร์ เบอร์โกเน่ และบอยเดล (Pedler and Burgoyne, 2001 อ้างถึงใน วันเพ็ญ, 2547) ได้กล่าวถึง บุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญอุปสรรคนั้นต้องประกอบด้วยความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการรับผิชอบต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ความสามารถในการเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ความสามารถในการควบคุมและเลือกวิธีตอบสนองต่อเหตุการณ์อย่างเหมาะสม ความสามารถในการอดทนต่ออุปสรรคและเอาชนะอุปสรรค ความสามารถในการควบคุมและเลือกวิธีตอบสนองต่อเหตุการณ์อย่างเหมาะสม ความสามารถในการเพียรพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรค ความสามารถในการควบคุมตนเอง และความสามารถในการมองโลกในแง่ดี

สโตนเนอร์ และกิลลิแกน (Stoner and Gilligan, 2002 อ้างถึงใน วันเพ็ญ, 2547) ได้กล่าวถึง บุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญอุปสรรคและความยากลำบาก ต้องเป็นบุคคลที่ประกอบด้วยความสามารถในการหาวิธีดำเนินการแก้ไขในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ความสามารถในการควบคุมความคิดและอารมณ์ของตนเอง ความสามารถในการศึกษาเรียนรู้จากความผิดพลาด ความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการท้าทายและกล้าเสี่ยงต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ความสามารถในการอดทนและเพียรพยายาม และความเชื่อมั่นในความสามารถของตน

มัทธรา (2544) ให้ความหมายของความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ ในยามที่ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคเป็นตัวขัดขวางทำให้คนเราไม่สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จที่ปรารถนาไว้

วิทยา (2544) ให้ความหมายของความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคว่าเป็นความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคของบุคคล มีความอดทนเมื่อมีอุปสรรคและสามารถฝ่าฟันอุปสรรคได้อย่างคนที่กำลังใจและความหวังอยู่เสมอ โดยมนุษย์ทุกคนเกิดมามีทั้งข้อดีและข้อบกพร่องในตนเองที่ทำให้สุขหรือทุกข์ ประสบความสำเร็จมากขึ้นหรือน้อยลงกันทุกคนขึ้นอยู่กับพันธุกรรม การอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 นี้ได้หล่อหลอมให้เกิดเป็นบุคลิกภาพที่ดีหรือไม่ดี เกิดเป็นนิสัยที่ทำให้ชีวิตเจริญหรือนิสัยที่ทำให้ชีวิตเสื่อมถอยลง

วันเพ็ญ (2547) ได้ให้ความหมายว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงาน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น การวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค การรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม

สมิต (2542) ได้กล่าวว่าบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญอุปสรรคในการปฏิบัติงานต้องประกอบด้วยความมุ่งมั่น เข้มแข็ง บึกบึน ไม่ยอมแพ้ ฝึกหัดต่อสู้กับตนเอง ความเพียรพยายาม กล้าเผชิญกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น ความสามารถในการยอมรับการเปลี่ยนแปลงและเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอน ความสามารถในการมองอุปสรรคมีคุณค่าแก่มนุษย์ ความสามารถในการคิดให้รอบคอบและลงมือปฏิบัติทันทีที่ตัดสินใจ ความสามารถในการสร้างอารมณ์ขันเพื่อช่วยให้สถานการณ์เคร่งเครียดผ่อนคลาย ความสามารถในการมองตนเองในแง่ดี ไม่ดูถูกความสามารถตนเองและความสามารถในการยอมรับความผิดพลาดเป็นบทเรียนในครั้งต่อไป

ธนินท์ (อ้างถึงใน อธิวัฒน์, 2544) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญอุปสรรคในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานเพื่อนำองค์กรของเครือเจริญโภคภัณฑ์ไปสู่ความเป็นหนึ่งต้องประกอบด้วยความสามารถในการแสวงหาวิทยาการที่ก้าวหน้าเพื่อให้เหนือกว่าคู่แข่ง ความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่นในทีมงานและอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อสร้างองค์กรไปสู่จุดหมาย ความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ความสามารถในการตั้งเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนความสามารถในการลงมือปฏิบัติทันทีที่โอกาสมาถึง ความสุขุม รอบคอบ หนักแน่น จับใจ และทันกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นความสามารถในการรับผิดชอบต่อการทำงานของตน ความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่นเชื่อถือในตนเองกับผู้อื่น ความขยัน อดทน ไม่กลัวความยากลำบาก ความสามารถในการศึกษาเรียนรู้อยู่เสมอ ความสามารถในการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นของตนเองและผู้อื่น ความสามารถในการรุกเมื่อคนอื่นถอย ทวนกระแสและสร้างโอกาสให้กับตนเอง ความสามารถในการยืดหยุ่นและยืดหยุ่นในการเจรจา

ในการต่อรองและความสามารถในการหลีกเลี่ยงจุดแข็งของผู้แข่ง เปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร เสียสละส่วนน้อยเพื่อรักษาส่วนใหญ่

พระยา (อ้างถึงใน อธิวัฒน์, 2544) ได้กล่าวถึง บุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกิจอุตสาหกรรมของไทย บริษัท บุญรอด บริวเวอรี่ จำกัด ต้องประกอบด้วย ความสามารถในการมองเห็นไกล ความสามารถในการคิดที่ทันสมัยและก้าวหน้า อยู่เสมอ ความสุขุม รอบคอบ ความอดทน มุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองก่อนจะไปขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ความสามารถในการเรียนรู้งานอย่างถ่องแท้ ความสามารถในการวางแผนอย่างรอบคอบรัดกุมในการทำงาน ความสามารถในการแข่งขัน และรุกต่อไปข้างหน้า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ความสามารถในการก้าวไปข้างหน้าอย่างเชื่องช้าแต่มั่นคง ความสามารถในการแสวงหาพันธมิตร สร้างจุดเด่นที่แตกต่างจากคู่แข่ง และความสามารถในการใช้ผู้ร่วมงานให้เป็นประโยชน์

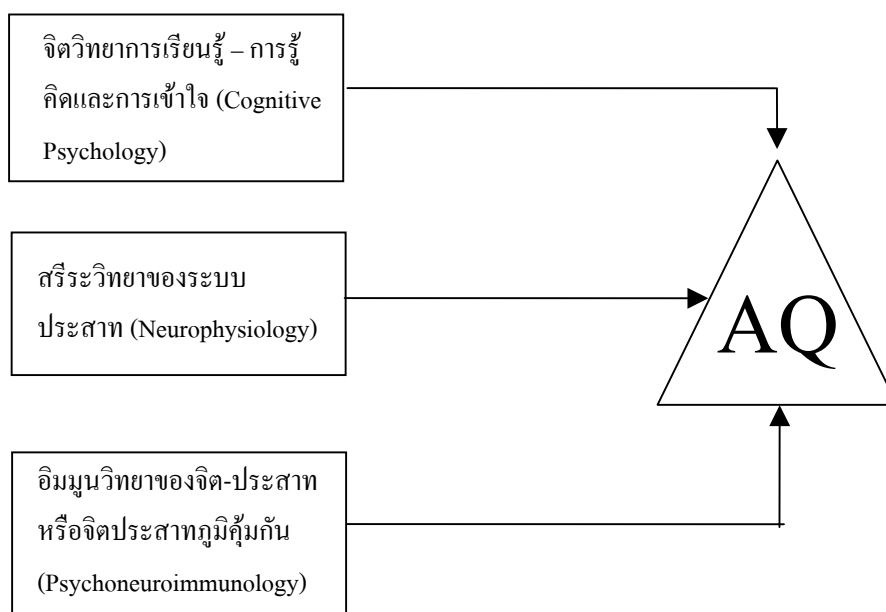
ชิน (อ้างถึงใน อธิวัฒน์, 2544) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกิจการเงินการธนาคารนั้น ต้องประกอบด้วย ความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาในตนเองต่อสถานการณ์ที่เลวร้ายความมุ่งมั่น บุคลิก ขยันอดทน ความสามารถในการเรียนรู้ผู้ร่วมงาน และสามารถครองใจได้เพื่อให้เต็มใจมารับใช้ตนเอง ความสามารถในการมองเห็นไกล ความสามารถในการฉกฉวยช่วงชิงโอกาสทุกสถานการณ์ที่สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสของตนเอง ความสามารถในการสร้างความประทับใจด้วยการบริการที่เป็นเลิศ ความซื่อสัตย์ เสียสละ มีคุณธรรม เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติที่เป็นจริงความสามารถในการรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ความสามารถในการตัดสินใจเร็วฉับพลัน และเด็ดขาด ความสามารถในการดำเนินยุทธวิธีเชิงรุกเพื่อไม่ให้ตกเป็นฝ่ายถูกกระทำ ความสามารถในการรู้เขารู้เรา ความสามารถในการใช้ความแปลกใหม่ให้เหนือคู่แข่ง ความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องตามสถานการณ์และโอกาส กล้าเสี่ยงและลงมือทำทันทีเมื่อตัดสินใจ

ทักษิณ (อ้างถึงใน อรรถการ, 2544) ได้กล่าวถึง บุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ต้องประกอบด้วย ความสามารถในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ความสามารถในการมองเห็นไกลและมองทุกวิกฤตมีโอกาที่จะสำเร็จ ความสามารถในการใส่ใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ความสามารถในการทุ่มเท ขยัน อดทน ไม่ทอดทิ้งต่อเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรค ความสามารถในการสร้างกำลังใจในการต่อสู้ กล้าเสี่ยง กล้าลองผิดลองถูก ไม่กลัวความล้มเหลว ความสามารถในการตั้งสติเพื่อคิดแก้ไขปัญหาอุปสรรค ความสามารถในการนำเอาความผิดพลาดมาเป็นบทเรียนความสามารถในการกำจัดขอบเขตของปัญหาอุปสรรคไม่ให้ขยายไปส่วนอื่นของชีวิต และความสามารถในการศึกษาความรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลวของผู้อื่น

เทียม (อ้างถึงใน อริวัฒน์, 2544) ได้กล่าวถึง บุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกิจผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภค บริษัท สหพัฒน์พิบูล จำกัด ต้องประกอบด้วยการเรียนรู้งานทุกชนิด ความสามารถในการทุ่มเทเวลาให้กับงาน ความสามารถในการสู้กับงานอย่างทรหดอดทนขยันขันแข็งไม่เกียจงาน ความสามารถในการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ และเรียนรู้ในการลงปฏิบัติจริง ความสามารถในการสังเกต จดจำ ฝึกฝนและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนแนวทาง การทำงานให้ทันและเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการใช้คนให้เป็นประโยชน์ ดูก่อนออกบอกคนได้ ใช้คนเป็น ความสามารถในการรับผิดชอบ ต่องานที่ทำอยู่ ความสามารถในการชมและตำหนิคนอย่างระมัดระวังความสามารถในการตัดสินใจ ปัญหา ด้วยความสุ่มรอบคอบ ความสามารถในการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงหรือวิกฤตอยู่ตลอดเวลา ความสามารถในการก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นใจอย่างช้า ๆ ความสามารถในการวางแผน และตั้งเป้าหมายในการทำงาน ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา ความกตัญญู เมตตา กรุณา และซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ความสามารถในการศึกษาหาความรู้ต่างๆอยู่เสมอในการทำงาน ความสามารถในการทำตนให้เป็นที่รักของผู้อื่นโดยมีสัมมาราวะ อ่อนน้อม ถ่อมตน รักษาคำมั่นสัญญา และความสามารถในการเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนใหญ่

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคหรือ เอคิว หมายถึง การที่บุคคลตอบสนองต่อเหตุการณ์ หรือวิธีการในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคซึ่งเป็นตัวชี้วัดว่า ให้สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จที่ปรารถนาไว้ นอกจากนี้ สดอลซ์ ยังได้เสนอแนวคิดว่าคุณที่มี ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคที่ดีนั้น จะต้องมีความคิดและทัศนคติต่ออุปสรรคดังนี้ คือ ต้องคิดว่าอุปสรรคเป็นความท้าทาย ความท้าทายทำให้เกิดโอกาส และการมีโอกาสทำให้เกิด หนทางสู่ความสำเร็จ

ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ได้มีทฤษฎีโดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานทาง วิทยาศาสตร์ 3 สาขา (Stoltz, 1997) ในการประกอบกันเป็นผนังแต่ละด้านที่ประกอบกันขึ้นเป็น พีระมิดในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของ 3 หลักการดังกล่าว คือ จิตวิทยาว่าด้วยการเรียนรู้- การรู้คิดและการเข้าใจ (Cognitive Psychology) สรีระวิทยาของระบบประสาท (Neurophysiology) และ อิมมูโนวิทยาของจิตประสาท หรือจิตประสาทภูมิคุ้มกัน (Psychoneuroimmunology) ซึ่งเป็น ทฤษฎีที่จะอธิบายว่าทำไมบางคนบางกลุ่ม หรือบางหน่วยงาน จึงมีคนเพิกเฉยละทิ้งงาน แต่ก็มี บางกลุ่มที่ยืนหยัดทำงานต่อไป นอกจากนี้ยังอธิบายได้ว่าทำไมจึงจะพัฒนาความสามารถใน การเผชิญปัญหาและอุปสรรคได้ และทำไมจึงจะสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติความเคยชินเพื่อ ก้าวไปสู่ความสำเร็จ

ภาพที่ 2-1 ความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์ 3 สาขาที่เป็นทฤษฎีพื้นฐานสำคัญของเอคิว (AQ)
ที่มา : Stoltz (1997)

จิตวิทยาว่าด้วยการเรียนรู้-การรู้คิดและการเข้าใจ (Cognitive Psychology)

นักวิชาการพบว่าคนจำนวนมากเข้าใจว่าอุปสรรค ความคับข้องใจที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของคนทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังและไม่รู้จะจัดการปัญหาอย่างไรดี นานเข้าคนเหล่านี้ก็จะทุกข์ทรมาน ล้มเหลวจมอยู่กับความทุกข์จากอุปสรรค ตรงกันข้ามบางคนคิดว่าความคับข้องใจเป็นสิ่งที่ชั่วคราว เป็นสิ่งที่ต้องเผชิญเพื่อที่จะเติบโตต่อไป คนกลุ่มนี้ยังคงมีความหวังมีกำลังใจที่จะฝ่าฟันอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จ

สรีระวิทยาของระบบประสาท (Neurophysiology)

นักวิชาการมีความเห็นว่าสมองของคนเราประกอบด้วย โครงสร้างที่สมบูรณ์สามารถสร้างความเคยชินขึ้นมาได้ หากเปลี่ยนจิตได้สำนึกเสียใหม่ สร้างทัศนคติทางบวกก็จะสามารถสร้างความเคยชินใหม่และพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคได้

อิมมูโนวิทยาของจิตประสาทหรือจิตประสาทภูมิคุ้มกัน (Psychoneuroimmunology)

นักวิชาการพบว่า ความสามารถในการขจัดอุปสรรคและความยากลำบากของคนเรานี้เกี่ยวข้องกับสุขภาพกายและสุขภาพจิตของตนเองโดยตรง บางคนแม้จะป่วยด้วยโรคมะเร็ง แต่ก็ยังมีชีวิตอยู่ไปได้เป็นสิบปี ส่วนคนที่ไม่อยากมีชีวิตอยู่ก็มักจะเจ็บป่วยถึงแก่ชีวิตได้ง่าย ๆ ความเข้มแข็งในจิตใจ และการควบคุมตนเองจะส่งผลต่อภูมิคุ้มกันต้านทานโรคภัยไข้เจ็บของร่างกาย ผู้สูงอายุหากได้รับการกระตุ้นให้กำลังใจ เข้าร่วมกิจกรรมรวมหมู่ เช่น เดินรำ ร้องเพลง เล่นหมากรุก เล่นปิงปอง ก็จะทำให้

คือกิจกรรมที่กระปรี่ อดอาหารป่วยลง หากเปรียบเทียบกับผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่กับบ้าน จะเห็นว่าคนกลุ่มแรกอายุยืนยาวกว่าและเจ็บป่วยน้อยกว่า

ฉะนั้น เมื่อมีอุปสรรคมากเท่าไรก็จะทำให้คนมีโอกาสประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นวิธีคิดแบบมองโลกในแง่ดี คิดแบบผู้ชนะ คิดแบบผู้มีแรงจูงใจ และคิดแบบผู้ที่ใฝ่สัมฤทธิ์อยู่เสมอ

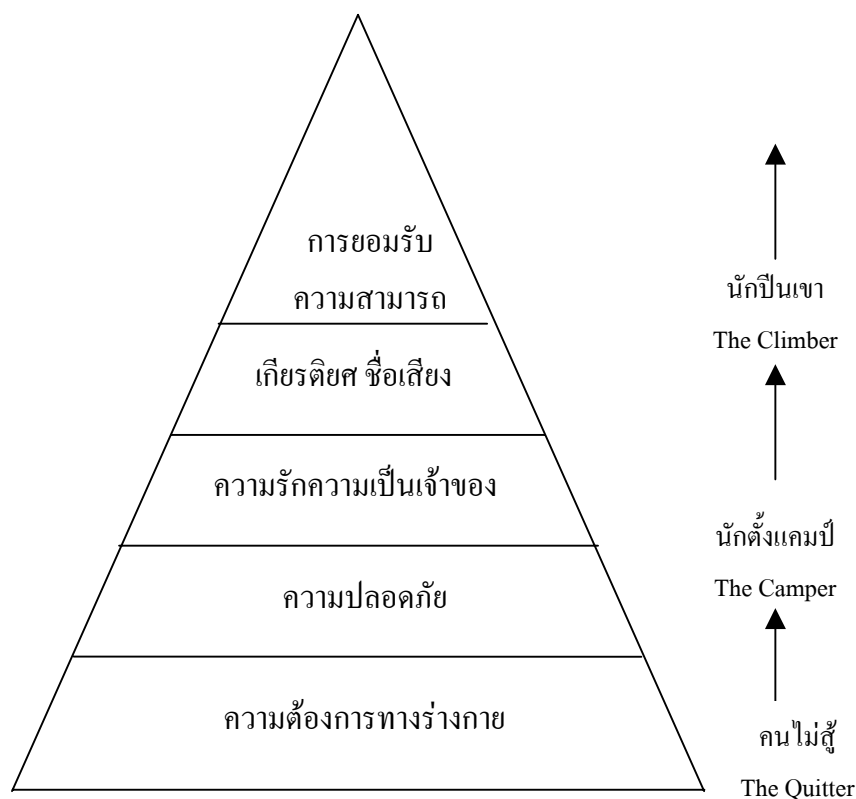
เพื่อให้มีการเข้าใจรูปแบบของบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกันมากขึ้น จึงมีการแบ่งกลุ่มคนที่พบระหว่างการปีนเขาออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งในแต่ละกลุ่มคนเหล่านี้ ความคิดและความสำเร็จในการปีนเขาก็จะแตกต่างกัน ซึ่งลักษณะแตกต่างกันของทั้ง 3 กลุ่มนี้พบเห็นได้ทั่วไปในทุกสาขาอาชีพ ทุกหมู่ ทุกเหล่า ทุกสถานที่ทำงาน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 คนไม่สู้ (The Quitter) เป็นพวกที่ยอมแพ้ง่าย ๆ พวกนี้พอเริ่มปีนเขา ก็เริ่มบ่นว่าเหนื่อย ยอมแพ้แล้วแหงนมองยอดเขายังท้อหนักเข้าไปอีก พวกนี้ในชีวิตจริงจะไม่กระตือรือร้น ไม่ชวนขายขอบชีวิตที่ราบเรียบสบาย ๆ ขอบบ่นถึงความยากลำบาก จี้เกียจอยู่เสมอไม่ค่อยสร้างมนุษยสัมพันธ์ มักขาดเพื่อน เหนง่าย เวลาเมื่อมีอุปสรรคจะยอมแพ้ง่ายมากเพราะใจไม่สู้ชอบอ้างโน่น อ้างนี่ เช่น เหนื่อย งานยากไป สู้ไม่ได้หรอก

กลุ่มที่ 2 นักตั้งแคมป์ (The Camper) เปรียบเสมือนพวกที่เริ่มปีนเขาได้นิดหน่อยก็เริ่มท้อ เหนื่อยอยากตั้งค่ายพักแรม (Camp) แล้ว พวกนี้จะมีแรงบันดาลใจอยู่บ้างแต่ไม่นานนักก็หมดไป เวลาจะทำอะไรก็ลังเล ทำ ๆ หยุด ๆ มีเงื่อนไขและมีข้อจำกัดมาก สุดท้ายก็ไม่สู้อุปสรรคเช่นกัน มักหยุดหรือท้อกลางคัน มักหาเหตุผลต่าง ๆ มาลบเลือนความพ่ายแพ้ มีชีวิตอยู่ไปเพื่อให้ได้ความต้องการพื้นฐานและให้สังคมยอมรับบ้าง แต่ไม่ลุยหรือไม่สู้สุด ๆ

กลุ่มที่ 3 นักปีนเขา (The Climber) เปรียบเสมือนคนที่ปีนเขาที่ยิ่งปีนสูงขึ้นเท่าไร มีความเสี่ยงเท่าไร ลำบากเท่าไร เขายังรู้สึกตื่นเต้นท้าทายความสามารถยิ่งอยากปีนไปถึงจุดสุดยอดของภูเขานั้นบุคคลพวกนี้จะมีชีวิตที่กระตือรือร้น พร้อมทั้งจะเผชิญกับอุปสรรคทุกอย่าง มีความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีแรงบันดาลใจสูงสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์กับมนุษย์ทุกระดับ เวลาพบอุปสรรคมันจะมีความกล้าที่จะเผชิญและไม่ยอมแพ้ มีพลังในตัวเองสูง มีกำลังใจมั่นคงเสมอ ชีวิตจึงมีผลงานมาก ประสบความสำเร็จสูง เป้าหมายสูงสุดของชีวิตมักจะอยากช่วยเหลือสังคมหรือประเทศชาติ นอกเหนือจากการช่วยเหลือตนเองและครอบครัว

จากการแบ่งกลุ่ม 3 ระดับนี้ได้มีการเปรียบเทียบกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Theory of Motivation) ดังภาพ

ภาพที่ 2-2 ลักษณะของบุคคลกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์
ที่มา : Stoltz (1997)

จากการเปรียบเทียบกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ มาสโลว์เชื่อว่ามนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อแสวงหาสิ่งที่สามารถบำบัดความต้องการของตนได้ ความต้องการจึงเป็นบ่อเกิดของแรงจูงใจเพื่อการแสวงหาสิ่งบำบัดมาระดับความต้องการ โดยมาสโลว์ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์แยกประเภทออกเป็น 5 อย่าง และเห็นว่ามนุษย์จะตอบสนองความต้องการทั้งหมดนี้อย่างมีลำดับขั้นความสำคัญของความต้องการ และตามความพึงพอใจในแต่ละเวลา ความต้องการทั้ง 5 ประการ (Maslow, 1954) ได้แก่

1. ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) ได้แก่ ปัจจัยสี่ คือ อากาศ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ ทั้งหมดนี้เป็นความต้องการที่คนเราทุกคนต้องหมกมุ่นอยู่กับการบำบัดให้ร่างกายอยู่รอดและสบายเสียก่อน

2. ความต้องการความมั่นคงทางด้านจิตใจ และความปลอดภัยทางกาย (Safety Needs) เช่น ความต้องการทำงานในบริษัทที่มีกิจการรุ่งเรือง ไม่มีนโยบายให้คนงานออกจากงานเมื่อผลการดำเนินงานไม่ดี ต้องการงานที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพ

3. ความต้องการเข้าสังคมและความรัก (Belonging and Love Needs) เช่น อยากอยู่ในกลุ่มเพื่อน อยากอยู่ในแวดวงเพื่อนร่วมงานที่สามัคคีกัน อยากมีคนรัก

4. ความต้องการได้รับการยอมรับจากทั้งผู้อื่น และตนเอง (Esteem Needs) อยากจะทำอะไร อันจะนำมาซึ่งชื่อเสียง เกียรติยศ และตำแหน่ง

5. ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง (Self Actualization Needs) หมายถึง ความอยากที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ อยากจะพัฒนาความสามารถที่ตนเองมีอยู่ให้สูงขึ้น เป็นความต้องการที่จะทำเพราะอยากจะทำ ไม่มีความต้องการอะไรอื่นแอบแฝง

และเนื่องจากความต้องการมีหลายอย่าง ในเวลาที่ความต้องการใดมีอำนาจมากกว่าอย่างอื่น มนุษย์ก็จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองความต้องการที่มีอำนาจมากนั้นก่อน

คุณลักษณะบางประการของผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคสูง คือ

1. การตั้งเป้าหมายหรือความปรารถนาอย่างแรงกล้าในสิ่งที่ต้องการไว้ล่วงหน้า (Aim) แล้วพยายามมุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้นั้นให้ได้

2. การมีจิตใจเด็ดเดี่ยว เข้มแข็ง (Strong-minded) คือ ไม่หวั่นกลัวต่ออันตรายและไม่คิดว่าตนเกิดมาโชคร้าย คนที่มีลักษณะ Strong-minded จะมีลักษณะอ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอ ทำการเด็ดขาด เคารพบนอบแก่ผู้ที่ใหญ่กว่า มีเมตตา กรุณาแก่ผู้น้อย ไม่จนเจียวโกร่งง่าย มีอารมณ์มั่นคงและสามารถสร้างตนให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) คือ เชื่อว่าตนเองจะสามารถกระทำให้สิ่งที่มุ่งหวังได้สำเร็จ ไม่กลัวจะทำอะไรผิดพลาดแต่จะถือเอาบทเรียนที่ผิดพลาดมาสอนตนเองให้ทำสิ่งที่ถูกต้องต่อไป

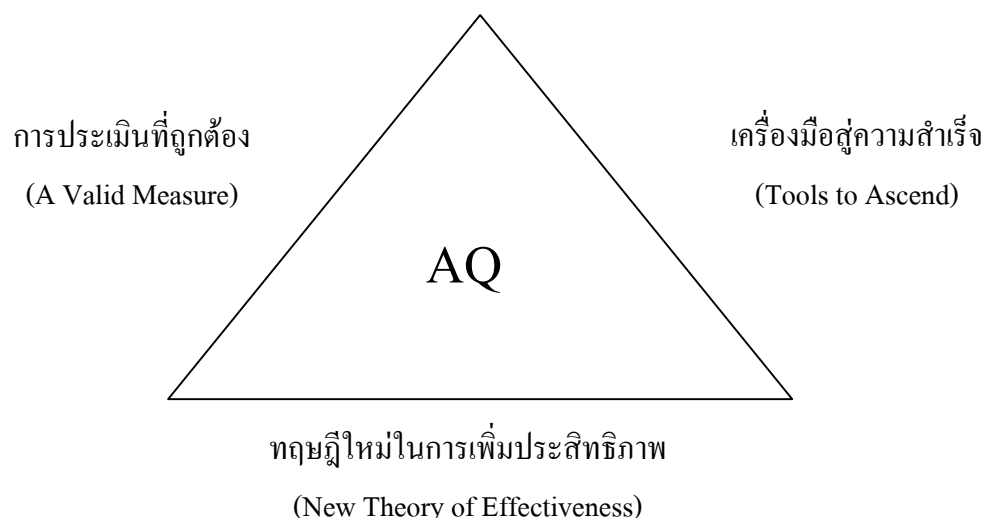
4. มีพลังอำนาจของความคิดและพลังจิตที่แรงกล้า (Will-power) คือ เป็นเครื่องนำให้บรรลุผลที่ต้องการ คนที่จะก้าวขึ้นสู่อำนาจที่ใหญ่หลวงได้นั้น จะต้องเป็นคนที่มีการแสวงหาความจริงที่แรงพอที่จะข่มหัวใจคนอื่นลงได้

นอกจากนี้คุณสมบัติของ AQ ยังแบ่งออกเป็น 3 ประการ (Stoltz, 1997) คือ

ประการแรก AQ เป็นโครงสร้างกรอบแนวคิดใหม่ที่ทำให้เข้าใจและขยายแง่มุมของความสำเร็วจนกว้างขึ้น โดยคิดขึ้นจากพื้นฐานงานวิจัยที่โดดเด่น มีการเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่ผสมผสานและประยุกต์ใช้ได้จริงโดยให้คำจำกัดความว่า “อะไรที่จะทำให้ได้รับความสำเร็จ”

ประการที่สอง AQ เป็นเครื่องมือวัดและประเมินว่า คุณจะตอบสนองต่ออุปสรรคและปัญหาอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ในจิตใต้สำนึก ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการเผชิญต่ออุปสรรคและปัญหาได้

ประการสุดท้าย AQ มาจากพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ และเป็นเครื่องมือพัฒนาว่าเราจะตอบสนองต่ออุปสรรคอย่างไร และผลของมันจะเพิ่มประสิทธิภาพให้กับทั้งด้านส่วนตัวและงานอาชีพ เราสามารถเรียนรู้และประยุกต์ใช้ทักษะนี้ทั้งแก่ตนเอง ผู้อื่นและแก่องค์กรได้ซึ่งสามารถแสดงการเชื่อมโยงของทั้ง 3 ส่วนข้างต้นได้ดังแผนภาพ

ภาพที่ 2-3 แสดงความเชื่อมโยงของ AQ กับคุณสมบัติทั้ง 3 ประการตามแนวความคิดของ สตอลซ์
ที่มา : สตอลซ์ (Stoltz, 1997)

จากแนวคิดเกี่ยวกับ AQ ข้างต้นอาจสรุปได้ว่า AQ ไม่จำเป็นเฉพาะในระดับตัวบุคคลอย่างเดียวเท่านั้น พบว่า แนวคิดนี้สามารถช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพระหว่างทีมงาน (Teams), สัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Relationships), ครอบครัว (Families), องค์กร (Organizations), ชุมชน (Communities), วัฒนธรรม (Cultures) และสังคม (Societies) ได้อีกด้วย

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค

Stoltz (1997) ได้ทำการวิจัยในบริษัท Deloitte & Touche ได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) กับการปฏิบัติงานของพนักงานในบริษัท จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) สูง จะมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Stoltz (1997) ได้ทำการวิจัยในบริษัท Diversified Collection Services, Inc. ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) กับตำแหน่งการปฏิบัติงาน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานในบริษัทจำนวน 45 คน ตัวแปรอิสระคือ ผลของการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน 3 ตำแหน่ง และตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) จากการศึกษาพบว่า คะแนนของความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) ไม่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงควรมีการอบรมเสริมสร้างความสามารถในการ

การเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน

Markman (2003) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของนักประดิษฐ์เฉพาะทางพบว่า ความสำเร็จของนักประดิษฐ์เฉพาะทางถูกวัดด้วยรายได้ ระดับรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับ AQ ระดับอายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ด้านการควบคุมสถานการณ์และด้านความรับผิดชอบต่อปัญหา แต่พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับระดับ AQ

บริษัท ADC หรือ The Broadband Company และ PEAK Learning ได้ร่วมกันพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) ในปี ค.ศ. 1997 ทำให้บริษัท ADC ประสบความสำเร็จมียอดขายเพิ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1999 และมียอดขายสูงสุดในเครือข่ายเทคโนโลยีการสื่อสารทางไกลและฮาร์ดแวร์ โดยมียอดขายเพิ่มขึ้นประมาณ 147-230 เปอร์เซ็นต์

สถาบันโพลิเทคนิคเรนชีแนร์ ได้ศึกษาระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) กับความเป็นผู้บริหาร จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 199 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายโดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) จำนวน 56 ข้อ (Stoltz, 1997) ซึ่งเป็นเหตุการณ์สมมุติแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการควบคุมอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้น ด้านความสามารถในการนำตนเองเข้าไปแก้ไขในสถานการณ์ ด้านที่แสดงถึงผลกระทบต่อชีวิตที่เกิดจากวิธีการคิดแก้ไขปัญหา และด้านที่แสดงถึงความสามารถในการทนทานต่อปัญหาหรืออุปสรรคและความสามารถในการรับมือกับความยืดหยุ่นต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ตัวแปรตามคือ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ด้านนวัตกรรมใหม่ ประสบการณ์เกี่ยวกับนายจ้างและรายได้ประจำปี ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการควบคุมอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้น และความสามารถในการนำตนเองเข้าไปแก้ไขในสถานการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อายุและการศึกษามีความสัมพันธ์กับความสามารถในการควบคุมอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายได้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการนำตนเองเข้าไปแก้ไขในสถานการณ์ และด้านที่แสดงถึงความสามารถในการทนทานต่อปัญหาหรืออุปสรรคและความสามารถในการรับมือกับความยืดหยุ่นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอายุมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการนำตนเองเข้าไปแก้ไขในสถานการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Dweck, Davidson, Nelson and Enna (1978) ได้ศึกษาความห่อคาลัยตายอยากในเพศที่ต่างกัน พบว่า ผู้หญิงตอบสนองแตกต่างมากกว่าผู้ชายในการรับคำวิจารณ์จากครูหรือคนที่มีความรู้หรือตำแหน่งเท่า ๆ กัน ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะรับคำวิจารณ์แบบถาวรและกระจายไปทุกส่วนของชีวิต ส่วนผู้ชายเห็นเป็นเรื่องชั่วคราว ดังนั้นผู้หญิงเรียนรู้ในการอ้างถึงความล้มเหลวว่าเป็นนิสัยที่ติดตัวมาตลอด ในขณะที่ผู้ชายเรียนรู้ในการอ้างเหตุผลของความล้มเหลวว่า มาจากสิ่งชั่วคราว อาทิเช่น

ขาดสิ่งจูงใจ สิ่งเหล่านี้เป็นบทเรียนที่มีความหมายสำหรับพ่อแม่ที่ห่วงหรือครูที่อุทิศตัวทำงาน

Hackett & Cambell (1987) ได้ทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่าการประสบความสำเร็จในงาน มีผลทำให้การรับรู้ความสามารถของตนในงานเพิ่มขึ้นหรือไม่ โดยทำการทดลองกับนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 92 คน (เพศชาย 46 คน และเพศหญิง 46 คน) โดยให้นักศึกษากลุ่มนี้ทำงานเป็นกลาง ไม่มีเพศใดเก่งกว่าเพศใด ซึ่งกิจกรรมที่ให้ปฏิบัติ คือแก้ปัญหาคำที่ถูกนำมาจัดเรียงอักษรใหม่ กลุ่มหนึ่งจะได้รับปัญหาที่ง่ายเพื่อให้เป็นกลุ่มที่ “ประสบความสำเร็จ” ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งได้รับปัญหาที่ยากเพื่อให้เป็นกลุ่มที่ “ล้มเหลว” การประเมินความสามารถของตัวนี้เป็นการประเมินทั้งในด้านความมั่นใจในการทำงาน และระดับความยากของงานที่บุคคลคิดว่าสามารถปฏิบัติได้ นอกจากนี้ยังวัดความสนใจในงานด้วยเช่นกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ประสบความสำเร็จมีการประเมินความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น และสนใจในงานเพิ่มเช่นกัน ขณะที่กลุ่มที่ล้มเหลวมีการประเมินตนเองต่ำลงและสนใจในงานลดลง เมื่อเทียบระหว่างสองกลุ่มนี้พบว่า กลุ่มที่ประสบความสำเร็จประเมินตนเองว่ามีความสามารถ ความพยายาม ความโชคดี และมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่ล้มเหลว และพบว่างานที่ปฏิบัติกันมีความยากน้อยกว่ากลุ่มที่ล้มเหลว

วรรณวิภา (2548) ได้ทำการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค : กรณีศึกษาเฉพาะนักธุรกิจองค์กรอิสระหนึ่งของแอมเวย์ พบว่าเพศอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสและอายุงานในการทำธุรกิจ ไม่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค

ชวนจิตร (2544) ได้ศึกษาถึงปัจจัยด้านเชาว์ปัญญา (IQ) ด้านเชาว์อารมณ์ (EQ) และด้านความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) ที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของหัวหน้างาน แผนกขายในธุรกิจสรรพสินค้า พบว่าองค์ประกอบทุกด้านของด้านความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรค (AQ) ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงานขาย

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการทำงาน

Browne and Cohn (1958) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบ ว่าคือ ความคิดริเริ่ม ความไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การทำงานแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความปรารถนาที่จะทำให้อีกดีกว่าเดิม ผู้ที่มีความรับผิดชอบต้องเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย มีความซื่อสัตย์ สุจริตและตรงต่อเวลา

Good (1959) กล่าวไว้ในหนังสือ Dictionary of Education โดยได้ให้ความหมายของคำว่า ความรับผิดชอบไว้หลายนัย เช่น นัยแรกได้อธิบายว่าเป็นหน้าที่ประจำของแต่ละบุคคลเมื่อได้รับมอบหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนอีกนัยหนึ่งให้ความหมายไว้ว่าเป็นการปฏิบัติงาน และหน้าที่ โดยเฉพาะซึ่งได้รับมอบหมายให้ดีที่สุดตามความสามารถของตน

Funk and Wegnalls (1961) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือ การแสดง ออกถึงความรับผิดชอบ รับชอบในการกระทำของตน มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้ สามารถจัดหาเงินและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสามารถสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้ตามอุดมคติ กฎของศีลธรรม และหลักธรรมอีกด้วย

Lawsshe (1966) กล่าวถึงความรับผิดชอบไว้ว่า เป็นลักษณะของการค้นหาอุปนิสัย อารมณ์ ของบุคคลว่า มีความรอบคอบ รับผิดชอบ และเป็นที่ไว้วางใจได้มากน้อยแค่ไหน

Fiippo (1966) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า เป็นความผูกพันที่จะปฏิบัติหน้าที่ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้และความสำเร้ญนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธะผูกพันหน้าที่การงาน และวัตถุประสงค์

ท่านพุทธทาสภิกขุ (2520) กล่าวว่าความรับผิดชอบ คือ การยอมรับรู้และกระทำตอบสนอง ด้วยความสมัครใจต่อสิ่งที่ต้องกระทำ ในฐานะที่เป็นหน้าที่ของตน ไม่ใช่เพียงแค่คิดหรือรับรู้อยู่ในใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความรู้สำนึกใน จิตใจ เมื่อทำอะไรหรือมีหน้าที่อะไรแล้ว ต้องทำให้สำเร็จและได้ผลดี และจะต้องรับผลที่เกิดขึ้น ทั้งผิดและชอบ ไม่ใช่รับแต่ชอบอย่างเดียวแล้วโยนความผิดให้ผู้อื่น ผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์ เรียกว่า ผู้มีความรับผิดชอบ

อาภรณ์ (2547) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบในงานไว้ว่าเป็นการแสดงออกถึงความ มุ่งมั่นและตั้งใจที่จะให้งานที่ได้รับมอบหมายบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดรวมทั้งการยอมรับ ผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานของตนเอง ซึ่งครอบคลุมถึงการทำงานให้เสร็จก่อนเวลาที่กำหนดผลงาน ได้คุณภาพเกินกว่ามาตรฐานที่คาดหวังไว้

ชำนาญ (2524) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรับผิดชอบคือการยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำ ของตน ยอมรับผลแห่งการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าจะเป็น กระทำผิดหรือถูก ไม่บิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนบุคคลให้ปฏิบัติสอดคล้องกับจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีการบังคับควบคุมอย่างเข้มงวดจากผู้อื่น

พิจิตรา (2525) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบว่า คือ ความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความผูกพัน พากเพียร และละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับ ผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ ดียิ่งขึ้น มีความสำนึกในหน้าที่ทั้งตนเองและสังคม

นิภา (2525) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียร พยายาม ละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิหน้าที่ของตน ยอมรับผลการกระทำ ของตน และพยายามปรับปรุงปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วยลักษณะของพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. เอาใจใส่และเพียรพยายามทำงาน
2. ยอมรับในการกระทำของตนเอง
3. ช่วยเหลืองานส่วนรวมด้วยความเต็มใจ
4. รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
5. ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นและรักษาสิทธิหน้าที่ตนเอง
6. ตรงต่อเวลา
7. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์

สุโท (2528) ได้อธิบายว่า ความรับผิดชอบ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Responsibility” ซึ่งมาจากคำ 2 คำ คือ “Response” และ “Ability” หมายถึง ความสามารถที่จะทำ จะแสดงออกมาเอง ให้เหมาะสมตามหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายในสังคม อันเป็นไปตามหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ วินัย ฯลฯ

ไชยรัตน์ (2531) กล่าวสรุปว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะต้องประกอบด้วย ความขยันขันแข็ง ซื่อสัตย์ มีหิริโอตตัปปะ พยายามทำงานของตนให้ลุล่วงไปด้วยดีโดยไม่ละเมิดสิทธิ และหน้าที่ของผู้อื่น รวมทั้งมีการเตรียมวางแผนงานไว้ล่วงหน้าด้วย นอกจากนี้ยังรับรู้และยอมรับการกระทำของตนไม่ว่าผลนั้นจะเป็นอย่างไร

อรทัย (2533) กล่าวถึงความรับผิดชอบว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความสนใจมีความตั้งใจและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ปฏิบัติงานด้วยความพากเพียรและละเอียดรอบคอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับผลในสิ่งที่กระทำลงไปทั้งในด้านผลดีหรือผลเสียด้วยความเต็มใจ ติดตามผลงานที่ทำลงไปแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริตและตรงต่อเวลา

Grove (1965 อ้างถึงใน ชนดี, 2534) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Webster’s Third New International Dictionary ได้อธิบายความหมายของคำว่าความรับผิดชอบ เช่น ความรับผิดชอบทางด้านศีลธรรม กฎหมาย หรือทางด้านจิตใจ ความเชื่อใจ ความเชื่อถือได้ อีกนัยหนึ่งได้อธิบายว่า เป็นบางสิ่งบางอย่างซึ่งบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะต้องรับผิดชอบ เช่น ความเป็นผู้นำจะต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูง

ทองคูณ (2535) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า เป็นพันธะผูกพันที่มนุษย์มีต่อชีวิต และหน้าที่การงาน เพื่อให้ชีวิตและการทำงานดำเนินไปด้วยความราบรื่น ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ป.มหาพันธ์ (2536) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบไว้หลายนัยดังนี้ นัยแรก ความรับผิดชอบ ได้แก่ ความสามารถที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์หนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่งได้แก่การตัดสินใจที่จะเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมายเหมาะสมและก่อให้เกิดผลดี เลือกละเว้นสิ่งที่ไม่เหมาะสม และก่อให้เกิดผลเสีย

บุษรา (2538) ได้สรุปเกี่ยวกับความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ลักษณะของบุคคล ที่แสดงออกด้วยการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนด้วยความเอาใจใส่ไม่หือหือเลียง มีความพากเพียร เพื่อสู่เป้าหมาย มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา และพยายามปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จไปด้วยดี ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับผลการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ในด้านที่เป็นผลดี และผลเสีย นอกจากนี้ยังเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ไว้ใจได้

จตุรรัตน์ (2538) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออก ในลักษณะการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันหมั่นเพียร อดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตาม เป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ผานิต (2539) ให้ความหมายของความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความผูกพันพากเพียร พยายาม ละเอียดรอบคอบ มีความสำนึกในหน้าที่ของตนเองหรือส่วนรวม และยอมรับผลของการกระทำได้ด้วยความเต็มใจ

ปริยา (2542) ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน พากเพียร และความละเอียดรอบคอบ ตั้งใจที่จะทำงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเองและสังคม เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ โดยมีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง ทั้งพยายามที่จะปรับปรุง การปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ศิรินันท์ (2545) ได้สรุปความหมายความรับผิดชอบ หมายถึง การที่บุคคลประพฤติปฏิบัติงาน ต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจเอาใจใส่ รับผิดชอบที่จะทำงาน และติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุง แก้ไขให้สำเร็จด้วยดี ยอมรับสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย อีกทั้งยังไม่ปิด ภาระหน้าที่ของตนให้แก่ผู้อื่น

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การงาน ด้วยความเอาใจใส่ ไม่ต้องมีใครบังคับ ใช้ความสามารถเต็มที่ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรค มีความละเอียด ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหือหือเลียงจนกว่างานจะสำเร็จ พยายาม ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น พัฒนาประสิทธิภาพ รู้จักวางแผนงาน ปฏิบัติงานอย่างมีจุดหมายด้วยความ รับผิดชอบเพื่อป้องกันความบกพร่องเสื่อมเสียในงานที่ได้รับมอบหมาย รู้จักหน้าที่และกระทำตาม หน้าที่เป็นอย่างดี

จากที่มีผู้ให้ความหมายไว้ข้างต้นผู้วิจัยได้รวบรวมคำอธิบายถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2520) กล่าวถึงความรับผิดชอบว่า หากบุคคลมีความรับผิดชอบจะมีผล ต่อไปนี้ คือ

1. คนที่มีความรับผิดชอบจะทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายทันเวลา
2. คนที่มีความรับผิดชอบได้รับการสรรเสริญและเป็นคุณสมบัติที่ตนเองและสังคม
3. ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎ จริยธรรม และหลักเกณฑ์ของสังคม โดยไม่ต้องมีผู้อื่นมาบังคับ
4. ไม่เป็นต้นเหตุของความเสื่อมและความเสียหายแก่ส่วนรวม
5. ทำให้เกิดความก้าวหน้า สงบสุข เรียบร้อยแก่สังคม

จรรยา และดวงเดือน (2521) กล่าวว่า ใ้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีที่สำคัญอย่างหนึ่งนอกจากความมีวินัยทางสังคม ความเอื้อเฟื้อและมาตรฐานและกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมายบ้านเมือง รวมถึงลักษณะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากความรู้สึกรับผิดชอบนี้เป็นลักษณะนิสัยสะท้อนคตินของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติตามระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริต คนที่มีความรับผิดชอบนี้เป็นลักษณะที่จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข นอกจากนี้ความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศด้วย

กรมการศาสนา (2525) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะของคนไทยอย่างหนึ่งที่เป็นต้องปลูกฝังให้กับคนไทยนอกจากความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ประหยัด เสียสละ ฯลฯ การปลูกฝังให้คนไทยมีสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติก็เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดี เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สังคมเป็นระเบียบและสงบสุข

อนุวัติ (2538) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้หน้าที่หรืองานที่มอบหมายให้รับผิดชอบประสบความสำเร็จและเสร็จตามเวลาที่กำหนด ซึ่งมีผลทำให้เป็นคนมีคุณภาพ

กมลวัฒน์ (2545) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้าง ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเพียรพยายาม อดทน และตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อเกิดความก้าวหน้าต่อตนเองและสังคม

ความรับผิดชอบเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญของความเป็นพลเมืองที่สำคัญ และการที่จะช่วยให้สังคมมีระเบียบและสงบสุขบุคคลต้องมีความรับผิดชอบ มีความสม่ำเสมอ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ และความพยายามที่จะพึ่งตนเอง รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองก็ย่อมทำให้เกิดสันติ ตลอดจนประสบความสำเร็จในสังคม ซึ่งมีผู้ที่ทำการวิจัยหลายท่านได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ดังนี้

Cattell (1905) ได้กล่าวว่าลักษณะของผู้รับผิดชอบ คือ ตรงต่อเวลา พยายามทำงานให้สำเร็จ ติดตามผลงานเสมอ ยอมรับความผิดพลาด รักษาชื่อเสียงของตน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ชอบทำงาน

ร่วมกับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ตั้งใจทำงาน พึงพิถัน ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความอดทนอดกลั้น ไม่ชอบความโลเล พยายามทำงานให้ดี มีการวางแผนการทำงาน รู้จักตั้งจุดหมายในการทำงาน

Gordon (1963) อธิบายลักษณะความรับผิดชอบว่า ได้แก่ การมีความเพียรพยายามและตั้งใจปฏิบัติงาน จดจ่อกับงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จหรือมุ่งมั่นในงานที่กระทำ แม้จะมีอุปสรรคเป็นคนที่ไวใจได้ เป็นที่พึ่งพาอาศัยได้ รับผิดชอบงานอย่างจริงจัง

Browne (1968) ได้กล่าวถึงลักษณะของความรับผิดชอบ คือ ไวใจได้ มีความคิดริเริ่ม มีความไม่ทอดย้อต่ออุปสรรค ทำงานแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำงานดีขึ้นกว่าเดิม สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริต และตรงเวลา

Gough (1969) อธิบายลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบว่า มีอารมณ์มั่นคง มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นคนที่ชอบวางแผนก่อนลงมือทำงาน มีความรับผิดชอบในงาน มีความคิดก้าวหน้า มีความสามารถ มีความเป็นอิสระ พึ่งตนเองได้ ชอบคิด มีลักษณะตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา

Sanford (1970) ได้อธิบายว่าลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบจะสามารถปฏิบัติหน้าที่การงานหน้าที่ทางสังคม หน้าที่อันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อบิดามารดา ญาติพี่น้อง บุคคลทั่วไป และต่อประเทศชาติอย่างดีที่สุดเต็มความสามารถ

สาโรช (2522) ได้อธิบายลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบว่า ได้แก่ เอาใจใส่ต่อหน้าที่การงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อผลงานนั้น ๆ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน เคารพระเบียบกฎเกณฑ์ และมีวินัยในตนเอง มีอารมณ์หนักแน่นเมื่อเผชิญกับอุปสรรค รู้จักหน้าที่และการกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี มีความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดีขึ้นทั้งของตนและสังคม ตรงต่อเวลา และยอมรับผลการกระทำของตน

อรทัย (2523) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง ย่อมเอาใจใส่ต่อหน้าที่ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองและผู้อื่น ส่วนบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่ำย่อมไม่สนใจหน้าที่ของตน ทำสิ่งใดก็ปล่อยปละละเลย ก่อให้ตนเองและสังคมเกิดความเสียหาย

นิภา (2525) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ ประกอบด้วยลักษณะพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. เอาใจใส่การทำงาน เพื่อผลงานนั้น
2. มีความเพียรพยายาม
3. ใช้ความสามารถเต็มที่
4. กล้าเผชิญต่อความจริง ยอมรับการกระทำของตน
5. ช่วยเหลืองานส่วนรวมด้วยความเต็มใจ
6. รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดี

7. ไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น
8. มีความไว้วางใจได้
9. ตรงต่อเวลา
10. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์
11. มีความละเอียดรอบคอบ
12. ดูแลรักษาของส่วนรวมเสมือนของตนเอง
13. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
14. ปรับปรุงงานในหน้าที่ที่มีต่อสังคม และที่มีต่อสังคมให้ดียิ่งขึ้น

Stronger Jack and Page (1955 อ้างถึงใน วัฒนา, 2527) พบว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเชื่อมั่นในตนเองและลักษณะนิสัยความรับผิดชอบนี้ สามารถทำให้บุคคลแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้

พระเมธีธรรมมาภรณ์ (2533) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบว่ามีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ไม่บกพร่องต่อหน้าที่
2. ไม่ละทิ้งหน้าที่
3. ไม่ทุจริตต่อหน้าที่

นิคม (2535) ได้กล่าวสรุปว่าบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีลักษณะต่อไปนี้

1. ซื่อสัตย์
2. ยอมรับข้อผิดพลาด
3. พยายามปรับปรุงแก้ไข
4. รักษาชื่อเสียง
5. รู้จักวางแผน
6. เสมอต้นเสมอปลาย
7. อดทนอดกลั้น
8. ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์
9. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
10. ยึดถือระเบียบกฎเกณฑ์

เกรียงศักดิ์ (2539) กล่าวว่าคนที่มีความรับผิดชอบมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุดแลสุดกำลังความสามารถ
2. ทำงานเสร็จ และทันเวลาที่กำหนดโดยไม่มีการควบคุม
3. กล้ารับในส่วนที่เป็นความผิด

4. เอาจริงเอาจังและขยัน
5. ไม่ทิ้งงานไปกลางคัน
6. ไม่ผลัดวันประกันพรุ่งหรือทิ้งปัญหา
7. ไม่โทษผู้อื่นหากงานนั้นไม่เสร็จหรือเกิดความเสียหาย
8. ตรงต่อเวลาในการทำงานหรือนัดหมาย

สุทธิพงศ์ (2541) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้ 4 ลักษณะได้แก่

1. มีวินัยในตนเอง
2. มีความกระตือรือร้น
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความขยันหมั่นเพียร อดทน อดกลั้น

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความอดทนอดกลั้น ตรงต่อเวลา มีความขยันขันแข็ง รู้จักหน้าที่ของตนเอง และกระทำตามหน้าที่อย่างดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง ชอบความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความปรารถนาที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีความซื่อสัตย์ มีความก้าวหน้า เคารพต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการวางแผนในการทำงาน มีความต้องการผลสำเร็จในการทำงาน มีความเพียรพยายามในการทำงาน มีความละเอียดรอบคอบ มีการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ติดตามผลงานที่ได้กระทำลงไป มีเหตุผล รู้จักรักษาสีทิมของตนเอง และเคารพสิทธิของผู้อื่น เอาใจใส่ในการทำงาน รู้จักตั้งจุดมุ่งหมายในการทำงาน และสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับความความรับผิดชอบในงาน

McClelland (1953) ได้ศึกษาลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบว่าบุคคลนั้นมีความรับผิดชอบสูงด้วย Blatt and Stien (1957) ได้ศึกษากับกลุ่มนิสิตปริญญาเอกทางอุตสาหกรรม จำนวน 12 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงและต่ำ ด้วยวิธีจัดอันดับ พบว่า กลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความพยายามเอาใจใส่จดจ่ออยู่กับงานมากกว่าเพื่อนนิสิตด้วยกัน ดังนั้นพอจะกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงน่าจะมี ความรับผิดชอบสูง ทั้งนี้เนื่องจากมีความเชื่อมั่นในตนเองความพยายามเอาใจใส่จดจ่ออยู่กับงาน เป็นลักษณะหนึ่งของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

Peck (1958) ได้ศึกษาความรับผิดชอบในหน้าที่การงานพบว่าความรับผิดชอบในหน้าที่การงานขึ้นอยู่กับการศึกษา และการฝึกวินัย โดยอาศัยความรักจำทำให้มีพัฒนาการด้านความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูงขึ้นด้วย

Sieman (1962) ได้รวบรวมผลการค้นคว้าของบุคคลต่าง ๆ ไว้ดังนี้ Norris ได้ทำการประเมินการตรงต่อเวลาของนักศึกษาหญิง ชายปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัย แล้วนำมาหาสหสัมพันธ์กับผลการเรียนพบว่า นักเรียนชายมีสหสัมพันธ์ .69 และนักเรียนหญิง .77

Mc.Candless (1967) กล่าวว่า พ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มักจะประสบความล้มเหลวในการปลูกฝังลูกให้มีความรับผิดชอบภายในบ้าน เพราะพ่อแม่ต้องทำงาน ไม่มีเวลาเอาใจใส่ลูกมาก

Mueller (1969) ได้ศึกษาถึงความแตกต่างความรู้สึกรับผิดชอบทางสังคมของนิสิตในมหาวิทยาลัยโอลินอยส์ พบว่า กลุ่มนิสิตเข้าใหม่ และนิสิตเก่า มีความรู้สึกรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน และนิสิตที่ได้ทุนทั้งเพศชายและเพศหญิง ทำให้คะแนนความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านิสิตที่ไม่ได้ทุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มคนที่เป็นพวกอนุรักษนิยมมักมีแนวโน้มไปในทางความรู้สึกรับผิดชอบสูง ซึ่งแสดงว่า การเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยของนิสิตนานหรือเพิ่มเข้ามาจะมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมพอกัน การฝึกในมหาวิทยาลัยไม่มีผลทางความรู้สึกรับผิดชอบสูงขึ้นมากนัก และนิสิตที่เรียนดีจะมีความรู้สึกรับผิดชอบกว่านิสิตที่เรียนไม่ดี กลุ่มนิสิตที่ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ถือศักดิ์ศรี และรักษาประเพณีเก่าจะมีความรู้สึกรับผิดชอบสูง

Wiggins (1971) กล่าวถึงการศึกษาของ Gough เกี่ยวกับการควบคุมตนเองของผู้ที่มีปัญหาทางความประพฤติ พบว่า ผู้ที่มีระดับวินัยแห่งตนสูง จะมีความรับผิดชอบสูง ไม่มีความวิตกกังวล มีความอดทนสูง มีเหตุผลที่ดีเป็นของตนเอง และมีความยืดหยุ่นในความคิด และพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม

Merrill (1971) ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของครูและครูใหญ่ ระดับประถมศึกษา พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้ครูและครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา มีความพึงพอใจในการทำงานสูง ได้แก่ การมีโอกาสได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีคุณธรรม ผลสัมฤทธิ์ของงานความรับผิดชอบ

อารี (2520) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกรับผิดชอบ และความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวก

กมล (2523) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์เรียงจากอันดับ 1-9 ได้แก่ ลักษณะของงาน ความเจริญก้าวหน้า ความรับผิดชอบ ความสำเร็จในการทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และนักศึกษา รายได้สวัสดิการและผลประโยชน์ตอบแทน การได้รับการยอมรับนับถือสภาพของการทำงาน และการปฏิบัติในการบริหารของผู้บังคับบัญชา

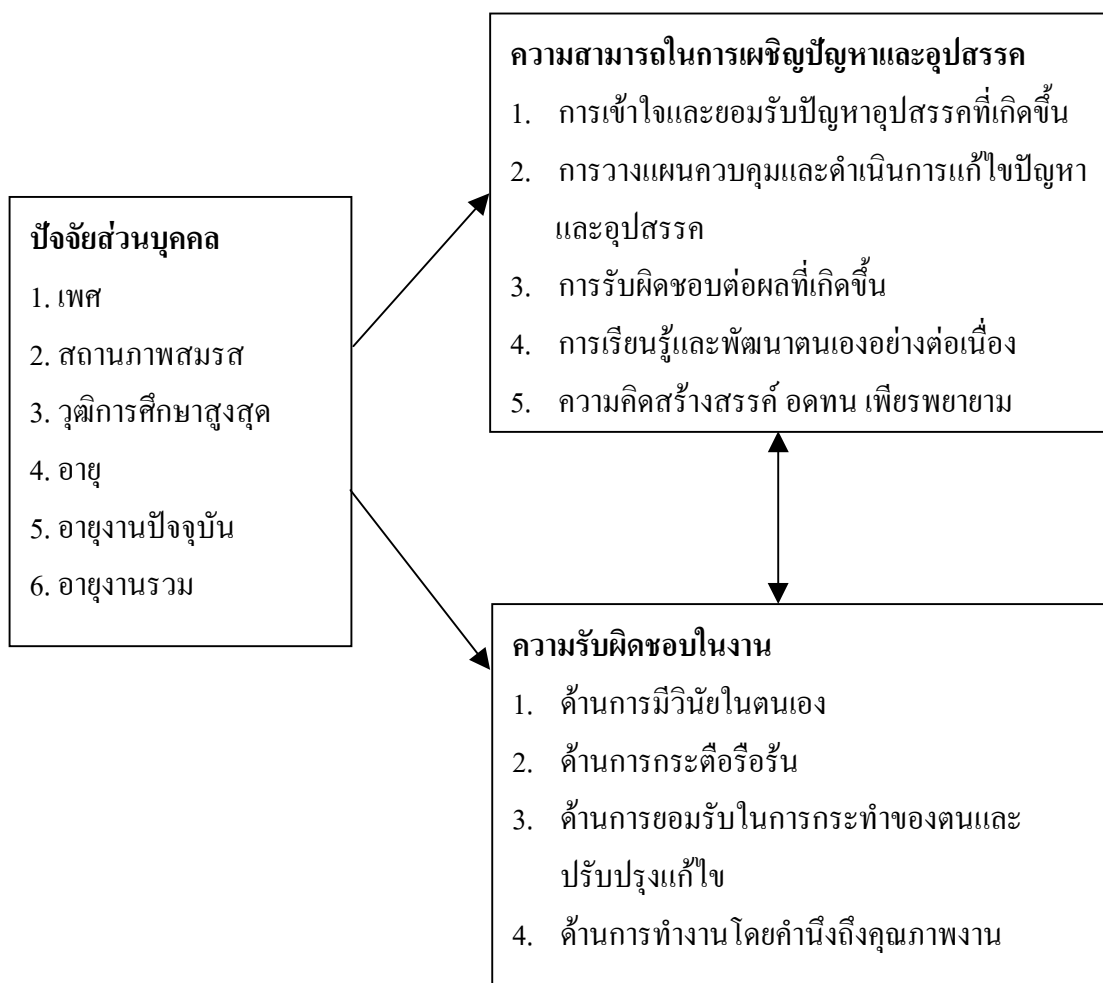
ปิ่นธูรา (2533) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานีนามัยในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า หัวหน้าสถานีนามัยมีระดับความพึงพอใจในงานโดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง องค์กรประกอบทั้งใจด้านความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือความรับผิดชอบและองค์กรประกอบทั้งใจโดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง

คำนึ่ง (2533 อ้างถึงใน พงษ์สวัสดิ์, 2537) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 3 โดยอาศัยแนวทฤษฎีของเฮอรัลด์เบอร์ก พบว่า องค์กรประกอบที่ทำให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ การยอมรับนับถือ ความสำเร็จของงานความรับผิดชอบและลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ส่วนองค์กรประกอบที่ทำให้ครูอาจารย์เกิดความไม่พอใจ ได้แก่ สภาพการทำงาน เงินเดือน ความสัมพันธ์ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร ผลประโยชน์เกื้อกูล และความก้าวหน้า

โสภภาพรรณ (2540) ศึกษาปัจจัยที่มีต่อความพึงพอใจในงานของลูกจ้างโรงงานอุตสาหกรรมอาหารกระป๋องในจังหวัดชลบุรี พบว่า ความพึงพอใจในงานของลูกจ้างทั้ง 11 ด้าน พบว่าลูกจ้างมีความพึงพอใจมาก 8 ด้าน เรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านความรับผิดชอบ (3.95 คะแนน) ด้านความสำเร็จในงาน (3.82 คะแนน) ด้านความมั่นคงในงาน (3.71 คะแนน) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (3.67 คะแนน) ด้านนโยบายและการบริหารงาน (3.56 คะแนน) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (3.53 คะแนน) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ (3.46 คะแนน)

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้ได้กรอบแนวคิดแสดงดังภาพที่ 2-4 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ภาพที่ 2-4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรุงเทพฯ และนนทบุรี

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ทำการหากกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ทำงานในกรุงเทพฯ และนนทบุรี ซึ่งมีขนาดประชากรมากกว่า 10,000 คน (N) จึงได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยอ้างอิงจากตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1970) ด้วยความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 หน่วยตัวอย่าง สำหรับการสุ่มตัวอย่งนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยทำการสำรวจรายชื่อบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จาก Computer Professional Information (CPI) : Thailand IT Directory ปี 2000-2001 และจากการค้นหา ข้อมูลบริษัทที่ทำการจดทะเบียนและดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ตาราง 3-1 ข้อมูลประชากรและหน่วยตัวอย่าง

สถานที่	จำนวนบริษัท	จำนวนหน่วยตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูล
กรุงเทพฯ	612	340 หน่วยตัวอย่าง
นนทบุรี	80	40 หน่วยตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.2.1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ สถานภาพสมรส อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในปัจจุบันและประสบการณ์การทำงานรวม ซึ่งลักษณะการตอบแบบสอบถามคือ แบบเลือกตอบ

3.2.2 แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นมาตรวัดการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ให้เลือกตอบตามความรู้สึกของผู้ตอบ เกณฑ์การให้คะแนนตามตารางที่ 3-1 ประกอบด้วยคำถามจำนวน 44 ข้อ

ตารางที่ 3-2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน ข้อคำถามในเชิงบวก	ระดับคะแนน ข้อคำถามในเชิงลบ
จริงที่สุด	5	1
ส่วนใหญ่จริง	4	2
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	3	3
ส่วนใหญ่ไม่ค่อยจริง	2	4
ไม่จริงเลย	1	5

3.2.2.1 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 1, 2, 3, 7 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 4, 5, 6

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน

โปรดพิจารณา ว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วนใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่ จริง เลย
0	ท่านพยายามหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นเมื่อเพื่อนร่วมงานไม่ยอมรับข้อเสนอแนวทางในการปรับปรุงงานของท่าน					

3.2.2.2 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 8, 9, 10, 12, 13, 14 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 11

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน
โปรดพิจารณา ว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
0	ท่านมีการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด					

3.2.2.3 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 8 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 16

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน
โปรดพิจารณา ว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ส่วนใหญ่จริง	จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
0	ท่านพร้อมที่จะยอมรับคำตำหนิ หากท่านประสบความล้มเหลวในการทำงาน					

3.2.2.4 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 25

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน
โปรดพิจารณา ว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่ จริงบ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่ จริง เลย
0	ท่านศึกษาแนวทางการพัฒนาการสื่อสารของ ท่านกับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					

3.2.2.5 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้าน
ความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 13 ข้อ ข้อคำถาม
เชิงบวกได้แก่ข้อที่ 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 41, 43

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน
โปรดพิจารณา ว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่ จริงบ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่ จริง เลย
0	ท่านศึกษาแนวทางการพัฒนาการสื่อสารของ ท่านกับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานให้มีประสิทธิ ภาพยิ่งขึ้น					

การแปลผลจากคะแนนแบบวัดในส่วนนี้ ทำได้โดยรวมคะแนนจากแบบวัดทุกข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย
ของคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ในการพิจารณาระดับความสามารถใน
การเผชิญปัญหาและอุปสรรคซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้สูตรการหาความกว้างของ
อันตรภาคชั้น (บุญเรียง, 2542) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงนำมากำหนดช่วงคะแนนและความหมายของความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

คะแนน 3.67 – 5.00 หมายถึง ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคระดับสูง

คะแนน 2.34 – 3.66 หมายถึง ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคระดับปานกลาง

คะแนน 1.00 – 2.33 หมายถึง ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคระดับต่ำ

3.2.3 แบบวัดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในงานประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 36 ข้อ

ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตรวัดการประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ให้เลือกตอบตามความรู้สึกของผู้ตอบ ดังตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความรับผิดชอบในงาน

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน ข้อคำถามในเชิงบวก	ระดับคะแนน ข้อคำถามในเชิงลบ
จริงที่สุด	5	1
ส่วนใหญ่จริง	4	2
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	3	3
ส่วนใหญ่ไม่ค่อยจริง	2	4
ไม่จริงเลย	1	5

3.2.3.1 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 7

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน

โปรดพิจารณาว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วนใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่ จริง เลย
0	ท่านส่งมอบงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด					

3.2.3.2 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 12, 17

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน
โปรดพิจารณาว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วนใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ ไม่ ค่อยจริง	ไม่ จริง เลย
0	ท่านมักสนใจและติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์					

3.2.2.3 ตัวอย่างแบบวัดความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 21, 24

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน
โปรดพิจารณา ว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วนใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่ จริงบ้าง	ส่วนใหญ่ ไม่ ค่อยจริง	ไม่ จริง เลย
0	ท่านหาวิธีปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					

3.2.3.4 ตัวอย่างข้อคำถามแบบวัดความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน ซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ข้อคำถามเชิงบวกได้แก่ข้อที่ 28, 30, 32, 33, 34, 35 ข้อคำถามเชิงลบได้แก่ข้อที่ 29, 31, 36

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน
โปรดพิจารณา ว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่ จริงบ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่ จริง เลย
0	ท่านหาแนวทางพัฒนาการทำงานเพื่อให้ผลงาน มีคุณภาพ					

การแปลผลจากคะแนนแบบวัดในส่วนนี้ ทำได้โดยรวมคะแนนจากแบบวัดทุกข้อ โดยจะใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการพิจารณาระดับความรับผิดชอบในงาน ซึ่งผู้วิจัยได้จำแนกออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้สูตรการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น (บุญเรียง, 2542) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวจึงนำมากำหนดช่วงคะแนนและความหมายของความรับผิดชอบในงาน
ดังนี้

คะแนน 3.67 – 5.00 หมายถึง มีความรับผิดชอบในงานระดับสูง
คะแนน 2.34 – 3.66 หมายถึง มีความรับผิดชอบในงานปานกลาง
คะแนน 1.00 – 2.33 หมายถึง มีความรับผิดชอบในงานระดับต่ำ

3.3 การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วิจัย

ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดที่ผู้วิจัยใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.3.1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อใช้ในการสร้างแบบวัด

ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาแบบวัดขึ้นโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และได้อาศัยแนวคิดของ วันเพ็ญ (2547) ในการสร้างเครื่องมือขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค 5 ด้าน ได้แก่

1. การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจถึงปัญหาและพร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลง
2. การวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ความสามารถในการเตรียมแผนการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นโดยกำหนดเป้าหมาย แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข
3. การรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น หมายถึง ความสามารถในการยอมรับต่อผลการปฏิบัติและผลกระทบที่จะตามมา
4. การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความยากลำบาก รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และส่งผลให้การปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น
5. ความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม หมายถึง ความสามารถในการคิดของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยคิดได้แปลกใหม่ กว้างไกล หลายทิศทาง มีการดัดแปลงปรุงแต่งผสมผสานแนวคิด ประสบการณ์ เปลี่ยนวิธีการคิดได้หลากหลายเพื่อให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่ หรือคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ รวมถึงการคิดแก้ปัญหา สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความเพียรพยายามมุ่งมั่น อดทนต่อปัญหาหรืออุปสรรค มีกำลังใจเข้มแข็งในการเอาชนะอุปสรรค

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในงาน เพื่อใช้ในการสร้างเครื่องมือซึ่งประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบในงาน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักษาคำพูด การมีเหตุผล การซื่อสัตย์
2. ด้านการกระตือรือร้น หมายถึง ความเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง มีความเต็มใจและตั้งใจในการทำงาน ด้วยความกระปรี้กระเป่า ใฝ่หาความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานให้กับตนเองอยู่เสมอ
3. ด้านการยอมรับในการกระทำของตน และปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การรับฟังคำติชม ข้อเสนอแนะของผู้อื่น ในการปรับปรุงงานกล้าเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง ไม่หวั่นต่อการถูกผู้อื่นตำหนิติเตียนมีการลงมือแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานด้วยความเต็มใจ
4. ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามขั้นตอนปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ พร้อมทั้ง ค้นหาหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาและทำงานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

3.3.1.2 ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและสรุปออกมาเป็นขอบเขตของนิยามเพื่อนำมาดำเนินการสร้างข้อคำถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงาน ขึ้นเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามลักษณะการสร้างแบบวัด 5 ระดับของลิเคิร์ต ซึ่งแบบวัดนี้ ผู้วิจัยจะสร้างเป็นสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีจำนวนข้อคำถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคทั้งสิ้น 56 ข้อ และข้อคำถามความรับผิดชอบในงานทั้งสิ้น 48 ข้อ

3.3.1.3 นำเครื่องมือที่ทำการสร้างเสร็จไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านงานคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ศ.ดร.มานพ ฐนิต ดร.มาลินี อยู่โพธิ์ และ รตต.หญิง ดร. นิดาพรรณ สิริรัต-นันท์ (ภาคผนวก ก) ได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากแบบวัด (Content Validity) ซึ่งพิจารณาจากค่า IOC (Item – Objective Congruence) ของข้อคำถามแต่ละข้อที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจและพิจารณาความเหมาะสม พร้อมทั้งแนะแนวทางในการปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้ และได้ให้น้ำหนักคะแนนโดยข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ และหากข้อคำถามใดทางท่านผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ทำการปรับปรุง ผู้วิจัยก็ทำการปรับปรุง และนำเรียนประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และพิจารณาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จนได้ข้อคำถามที่จะใช้ในการวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคจำนวน 48 ข้อ และข้อคำถามที่ใช้ในการวัดความรับผิดชอบในงานทั้งสิ้น 40 ข้อ จากนั้นนำเรียนคณะผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์อีกครั้ง แล้วจึงนำผลมาวิเคราะห์ค่า IOC ซึ่งผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.6 – 1.0 (ภาคผนวก ข) มาใช้ในการจัดทำชุดแบบวัด

3.3.1.4 ทดสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 50 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีค่าอัตราส่วนวิกฤติ t เป็นรายข้อตามวิธีการของ t -test จากนั้นจึงทำการคัดข้อคำถามที่มีค่า t น้อยกว่า 1.75 ออก ได้แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคจำนวน 44 ข้อ และข้อคำถามที่ใช้ในการวัดความรับผิดชอบในงานทั้งสิ้น 36 ข้อ (ภาคผนวก ค)

3.3.1.5 ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) เมื่อทำการหาอำนาจจำแนกและตัดข้อคำถามบางข้อออกตามความเหมาะสมแล้ว จากนั้นจึงทำการคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบวัด (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรครายด้านมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .5525 - .8193 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับอยู่ที่ .9024 (ภาคผนวก ข) และแบบวัดความรับผิดชอบในงานรายด้านมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .7055 - .8471 และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับอยู่ที่ .9256 (ภาคผนวก ข)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล เพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ (ภาคผนวก ก) ถึงผู้รับผิดชอบของบริษัทที่มีพนักงานในตำแหน่งนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งออกให้โดย คณะศิลปศาสตรประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

3.4.2 เมื่อได้รับการอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อกับผู้รับผิดชอบของแต่ละบริษัทเพื่อขอความร่วมมือในการทำการวิจัย และชี้แจงรายละเอียดในการทำแบบวัด จากนั้นจึงจัดส่งแบบวัดฉบับสมบูรณ์ให้กับผู้รับผิดชอบของบริษัท จำนวน 400 หน่วยตัวอย่าง เพื่อทำการแจกแบบวัดให้กับพนักงานในตำแหน่งนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.4.3 นัดวันเวลากับผู้รับผิดชอบของบริษัทเพื่อเก็บข้อมูลแบบวัด หลังจากที่นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้จัดทำแบบวัดเสร็จสมบูรณ์แล้ว

3.4.4 แบบวัดที่ได้กลับคืนมา ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยในการตอบข้อคำถามครบถ้วนสมบูรณ์แล้วจำนวนทั้งสิ้น 380 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95 ของจำนวนแบบวัดทั้งหมด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

นำข้อมูลที่ได้ออกกลุ่มตัวอย่างทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

3.5.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับอธิบายปัจจัยส่วนบุคคล ระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และระดับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3.5.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรด้วยค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการทดสอบภายหลัง (Post-hoc) ด้วยวิธีการของ Scheffe ใช้เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และ 2

3.5.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment-Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 3

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศึกษาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 380 หน่วยตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 95 ของจำนวนหน่วยตัวอย่างทั้งหมดที่ต้องการ จากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานมีความสัมพันธ์กันทางบวก

4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา อายุ อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน อายุงานรวม ผลปรากฏดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 จำนวน ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	202	53.2
หญิง	178	46.8
รวม	380	100.0

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	347	91.3
มีคู่ครองอยู่ด้วย	33	8.7
รวม	380	100.0
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	230	60.5
มากกว่า 25 ปี	150	39.5
รวม	380	100.0
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	2.6
ปริญญาตรี	335	87.9
สูงกว่าปริญญาตรี	36	9.5
รวม	380	100.0
อายุการทำงานปัจจุบัน		
น้อยกว่า 10 เดือน	86	22.6
11 – 20 เดือน	176	46.3
มากกว่า 20 เดือน	118	31.1
รวม	380	100.0
อายุการทำงานรวม		
น้อยกว่า 15 เดือน	108	28.4
16 – 30 เดือน	122	32.1
31 – 45 เดือน	62	16.3
มากกว่า 45 เดือน	88	23.2
รวม	380	100.0

จากตารางที่ 4-1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 380 คน เป็นเพศชายร้อยละ 53.2 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 46.8 สถานภาพโสดร้อยละ 91.3 สถานภาพมีคู่ครองอยู่ด้วยร้อยละ 8.7 ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี

คิดเป็นร้อยละ 60.5 วุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่คือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 88.2 อายุการทำงาน ณ องค์การ ปัจจุบันอยู่ระหว่าง 11 – 20 เดือน คิดเป็นร้อยละ 46.3 และส่วนใหญ่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 16-30 เดือน คิดเป็นร้อยละ 32.1

ตารางที่ 4-2 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับ ความสามารถในการเผชิญปัญหา และอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของกลุ่มตัวอย่าง

(n = 380)

ตัวแปรที่ศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค	3.90	.305	สูง
1. การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น	3.58	.438	ปานกลาง
2. การวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค	4.01	.401	สูง
3. การรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น	4.11	.433	สูง
4. การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.14	.444	สูง
5. ความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม	3.71	.434	สูง
ความรับผิดชอบในงาน	3.95	.380	สูง
1. ด้านการมีวินัยในตนเอง	4.18	.415	สูง
2. ด้านการกระตือรือร้น	3.79	.450	สูง
3. ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข	4.03	.502	สูง
4. ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน	3.81	.496	สูง

จากตารางที่ 4-2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ มีระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับ สูง ($\bar{X}=3.90$) มีปัจจัยด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}=4.14$) ส่วนความรับผิดชอบในงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.95$) มีปัจจัยด้านการมีวินัยในตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X}=4.18$)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผลปรากฏดังตารางที่ 4-3 ถึง ตารางที่ 4- 91 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	3.90	.340	-.533	378	.594
หญิง	178	3.92	.259			

จากตารางที่ 4-3 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพศชาย และหญิง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.1.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	3.57	.449	-.365	378	.715
หญิง	178	3.59	.448			

จากตารางที่ 4-4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพศชาย และหญิง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.1.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุม และดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	3.98	.475	-1.189	378	.235
หญิง	178	4.03	.296			

จากตารางที่ 4-5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพศชายและหญิง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุม และดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน
สมมติฐานข้อที่ 1.1.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	4.11	.447	.148	378	.883
หญิง	178	4.11	.418			

จากตารางที่ 4-6 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพศชายและหญิง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน
สมมติฐานข้อที่ 1.1.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน

ตารางที่ 4-7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	4.10	.468	-1.845	378	.066
หญิง	178	4.19	.412			

จากตารางที่ 4-7 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพศชายและหญิง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.1.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม ต่างกัน

ตารางที่ 4-8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	3.74	.469	1.347	378	.179
หญิง	178	3.68	.389			

จากตารางที่ 4-8 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพศชาย และหญิง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	3.91	.309	-0.137	378	.344
มีคู่อยู่ด้วย	33	3.92	.392			

จากตารางที่ 4-9 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพโสด และมีคู่อยู่ด้วย มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.2.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-10 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	3.58	.439	.779	378	.436
มีคู่อยู่ด้วย	33	3.52	.433			

จากตารางที่ 4-10 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพโสดและมีคู่อยู่ด้วย มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ไม่แตกต่างกัน
สมมติฐานข้อที่ 1.2.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค
ต่างกัน

ตารางที่ 4-11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	3.99	.398	-1.916	378	.056
มีคู่อยู่ด้วย	33	4.13	.415			

จากตารางที่ 4-11 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพโสด และมีคู่อยู่ด้วย มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค
ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.2.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค
ต่างกัน

ตารางที่ 4-12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	4.11	.434	.732	378	.465
มีคู่อยู่ด้วย	33	4.06	.430			

จากตารางที่ 4-12 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพโสด และมีคู่อยู่ด้วย มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.2.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน

ตารางที่ 4-13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	4.14	.447	-1.244	378	.214
มีคู่อยู่ด้วย	33	4.24	.412			

จากตารางที่ 4-13 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพโสด และมีคู่อยู่ด้วย มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.2.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

ตารางที่ 4-14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	3.72	.424	1.038	378	.300
มีคู่อยู่ด้วย	33	3.64	.532			

จากตารางที่ 4-14 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพโสดหรือมีคู่อยู่ด้วย มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	.752	2	.376	4.119*	.017
ระดับความคาดเคลื่อน	34.398	377	.091		
รวม	35.150	379			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-15 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของ
นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.031)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.025)	ปริญญาตรี (3.893)
สูงกว่าปริญญาตรี(4.031)	-	0.006	0.138*
ต่ำกว่าปริญญาตรี(4.025)		-	0.132
ปริญญาตรี (3.893)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-16 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 1.3.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหา
อุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	3.188	2	1.594	8.634**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	69.599	377	.185		
รวม	72.787	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-17 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	สูงกว่าปริญญาตรี (3.825)	ปริญญาตรี (3.558)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (3.286)
สูงกว่าปริญญาตรี (3.825)	-	0.267**	0.539**
ปริญญาตรี (3.558)		-	0.272
ต่ำกว่าปริญญาตรี (3.286)			-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-18 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้าน

การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.3.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและ
ดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	.871	2	.435	2.729	.067
ระดับความคาดเคลื่อน	60.132	377	.160		
รวม	61.003	379			

จากตารางที่ 4-19 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.3.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้น
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	.414	2	.207	1.105	.332
ระดับความคาดเคลื่อน	70.636	377	.187		
รวม	71.050	379			

จากตารางที่ 4-20 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.3.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันได้มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน

ตารางที่ 4-21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่องต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	2.207	2	1.103	5.732**	.004
ระดับความคาดเคลื่อน	72.571	377	.192		
รวม	74.778	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-21 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.444)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.315)	ปริญญาตรี (4.116)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.444)	-	0.129	0.328
สูงกว่าปริญญาตรี (4.315)		-	0.199*
ปริญญาตรี (4.116)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-22 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 1.3.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

ตารางที่ 4-23 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	1.936	2	.968	5.246**	.006
ระดับความคาดเคลื่อน	69.560	377	.185		
รวม	71.496	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-23 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายามแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.139)	สูงกว่าปริญญาตรี (3.739)	ปริญญาตรี (3.696)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.139)	-	0.399*	0.443**
สูงกว่าปริญญาตรี (3.739)		-	0.043
ปริญญาตรี (3.696)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-24 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-25 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.86	.299	-3.402**	378	.001
มากกว่า 25 ปี	150	3.97	.303			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-25 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และมากกว่า 25 ปี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.4.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-26 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.60	.442	1.340	378	.181
มากกว่า 25 ปี	150	3.54	.431			

จากตารางที่ 4-26 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และมากกว่า 25 ปี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.4.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-27 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.95	.384	-3.602**	378	.000
มากกว่า 25 ปี	150	4.10	.412			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-27 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี หรือมากกว่า 25 ปี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.4.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้น จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	4.06	.412	-2.742**	378	.006
มากกว่า 25 ปี	150	4.19	.454			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-28 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี หรือมากกว่า 25 ปี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.4.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญ ปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน

ตารางที่ 4-29 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	4.08	.434	-3.245**	378	.001
มากกว่า 25 ปี	150	4.23	.446			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-29 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี หรือมากกว่า 25 ปี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.4.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญ ปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

ตารางที่ 4-30 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามจำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.64	.455	-4.031**	378	.000
มากกว่า 25 ปี	150	3.82	.378			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-30 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี หรือมากกว่า 25 ปี มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	.202	2	.101	1.088	.338
ระดับความคาดเคลื่อน	34.948	377	.093		
รวม	35.150	379			

จากตารางที่ 4-31 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.5.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหา
อุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	3.458	2	1.729	9.401**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	69.329	377	.184		
รวม	72.787	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-32 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้าน
การเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่
มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน

อายุการทำงานปัจจุบัน ($\bar{X}$)	0 – 10 เดือน (3.749)	มากกว่า 20 เดือน (3.552)	11 – 20 เดือน (3.508)
0 – 10 เดือน (3.749)	-	0.197**	0.241**
มากกว่า 20 เดือน (3.552)		-	0.044
11 – 20 เดือน (3.508)			-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-33 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0-10 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน มากกว่า 20 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน กล่าวคือ นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0-10 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 11-20 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0-10 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 11-20 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.5.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	.029	2	.015	.090	.914
ระดับความคาดเคลื่อน	60.974	377	.162		
รวม	61.003	379			

จากตารางที่ 4-34 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.5.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้น
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	2.116	2	1.058	5.787**	.003
ระดับความคาดเคลื่อน	68.933	377	.183		
รวม	71.050	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-35 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้าน
การรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงาน
ปัจจุบันต่างกัน

อายุการทำงานปัจจุบัน ($\bar{X}$)	0 – 10 เดือน (4.218)	11 – 20 เดือน (4.121)	มากกว่า 20 เดือน (4.014)
0 – 10 เดือน (4.218)	-	0.097	0.204**
11 – 20 เดือน (4.121)		-	0.107
มากกว่า 20 เดือน (4.014)			-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-36 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือนมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือข้อต่อผลที่เกิดขึ้นสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน มากกว่า 20 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 1.5.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน

ตารางที่ 4-37 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	.520	2	.260	1.320	.268
ระดับความคาดเคลื่อน	74.258	377	.197		
รวม	74.778	379			

จากตารางที่ 4-37 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.5.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

ตารางที่ 4-38 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	2.611	2	1.306	7.146**	.001
ระดับความคาดเคลื่อน	68.884	377	.183		
รวม	71.496	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-38 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน

อายุการทำงานปัจจุบัน ($\bar{X}$)	11 – 20 เดือน (3.772)	มากกว่า 20 เดือน (3.730)	0 – 10 เดือน (3.561)
11 – 20 เดือน (3.772)	-	0.042	0.211**
มากกว่า 20 เดือน (3.730)		-	0.169*
0 – 10 เดือน (3.561)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-39 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 11-20 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 11-20 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือขอต่อผลที่เกิดขึ้นสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือนกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 1.6 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-40 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	.197	2	.066	.705	.550
ระดับความคาดเคลื่อน	34.953	377	.093		
รวม	35.150	379			

จากตารางที่ 4-40 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.6.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-41 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหา
อุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	1.720	2	.573	3.033*	.029
ระดับความคาดเคลื่อน	71.067	377	.189		
รวม	72.787	379			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-41 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน

อายุการทำงานรวม ($\bar{X}$)	0 – 15 เดือน (3.681)	31 – 45 เดือน (3.553)	มากกว่า 45 เดือน (3.544)	16 - 30 เดือน (3.519)
0 – 15 เดือน (3.681)	-	0.128	0.137	0.162*
31 – 45 เดือน (3.553)		-	0.009	0.034
มากกว่า 45 เดือน (3.544)			-	0.025
16 - 30 เดือน (3.519)				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-42 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 16-30 เดือนมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สูงนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 16-30 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 1.6.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-43 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	1.026	2	.342	2.144	.094
ระดับความคาดเคลื่อน	59.977	377	.160		
รวม	61.003	379			

จากตารางที่ 4-43 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.6.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน

ตารางที่ 4-44 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	2.220	2	.740	4.043**	.008
ระดับความคาดเคลื่อน	68.829	377	.183		
รวม	71.050	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-44 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงานรวมต่างกัน

อายุการทำงานรวม ($\bar{X}$)	31 – 45 เดือน (4.189)	16 - 30 เดือน (4.179)	0 – 15 เดือน (4.076)	มากกว่า 45 เดือน (3.997)
31 – 45 เดือน (4.189)	-	0.01	0.113	0.192
16 - 30 เดือน (4.179)		-	0.103	0.182*
0 – 15 เดือน (4.076)			-	0.079
มากกว่า 45 เดือน (3.997)				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-45 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 16 - 30 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 45 เดือนมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 16 - 30 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 45 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 1.6.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน

ตารางที่ 4-46 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	.340	2	.113	.573	.633
ระดับความคาดเคลื่อน	74.437	377	.198		
รวม	74.778	379			

จากตารางที่ 4-46 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องไม่ต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.6.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

ตารางที่ 4-47 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	2.657	2	.886	4.837**	.003
ระดับความคาดเคลื่อน	68.839	377	.183		
รวม	71.496	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-47 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้าน ความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน

อายุการทำงานรวม ($\bar{X}$)	16 - 30 เดือน (3.808)	มากกว่า 45 เดือน (3.739)	31 – 45 เดือน (3.676)	0 – 15 เดือน (3.599)
16 - 30 เดือน (3.808)	-	0.069	0.132	0.209**
มากกว่า 45 เดือน (3.739)		-	0.063	0.140
31 – 45 เดือน (3.676)			-	0.077
0 – 15 เดือน (3.599)				-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-48 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 16-30 เดือนกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือนมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 16-30 เดือน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการรับมือกับผลที่เกิดขึ้น สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานรวม อยู่ระหว่าง 0-15 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีเพศต่างกันความรับผิดชอบในงานต่างกัน

ตารางที่ 4-49 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความรับผิดชอบในงาน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	3.948	.396	-.295	378	.768
หญิง	178	3.959	.362			

จากตารางที่ 4-49 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพศชาย และหญิง มีความรับผิดชอบในงานไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.1.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

ตารางที่ 4-50 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	4.19	.4213	.700	378	.484
หญิง	178	4.16	.409			

จากตารางที่ 4-50 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพศชาย และหญิง มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.1.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

ตารางที่ 4-51 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	3.791	.483	.297	378	.767
หญิง	178	3.778	.412			

จากตารางที่ 4-51 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพศชาย และหญิง มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.1.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

ตารางที่ 4-52 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำ
ของตนและปรับปรุงแก้ไขจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	4.001	.527	-1.188	378	.236
หญิง	178	4.067	.471			

จากตารางที่ 4-52 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพศชาย และหญิงมีความรับผิดชอบในงาน
ด้าน การยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.1.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน
ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน ต่างกัน

ตารางที่ 4-53 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึง
ถึงคุณภาพงาน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
ชาย	202	3.799	.513	-.559	378	.576
หญิง	178	3.828	.478			

จากตารางที่ 4-53 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพศชาย และหญิง มีความรับผิดชอบในงาน
ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรับผิดชอบ
ในงานต่างกัน

ตารางที่ 4-54 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	3.942	.379	-1.904	378	.058
มีคู่อยู่ด้วย	33	4.073	.369			

จากตารางที่ 4-54 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพ โสด และมีคู่อยู่ด้วย มีความ
รับผิดชอบในงานไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.2.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

ตารางที่ 4-55 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง
จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	4.147	.407	-5.313**	378	.000
มีคู่อยู่ด้วย	33	4.535	.332			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-55 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพ โสด และ มีคู่อยู่ด้วย มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.2.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

ตารางที่ 4-56 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้น
จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	3.770	.446	-2.068*	378	.039
มีคู่อยู่ด้วย	33	3.939	.472			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-56 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพ โสด และ มีคู่อยู่ด้วย มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2.2.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

ตารางที่ 4-57 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำ
ของตนและปรับปรุงแก้ไขจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	4.037	.501	.329	378	.743
มีคู่อยู่ด้วย	33	4.001	.519			

จากตารางที่ 4-57 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพ โสด และมีคู่อยู่ด้วย มีความ
รับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.2.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความ
สามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการทำงาน โดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน

ตารางที่ 4-58 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึง
ถึงคุณภาพงานจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
โสด	347	3.813	.485	.017	378	.986
มีคู่อยู่ด้วย	33	3.811	.612			

จากตารางที่ 4-58 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถานภาพ โสด และมีคู่อยู่ด้วย มีความ
รับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความสามารถ
ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

ตารางที่ 4-59 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความ
รับผิดชอบในงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	3.974	2	1.987	14.760**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	50.747	377	.135		
รวม	54.721	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-59 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.333)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.193)	ปริญญาตรี (3.916)
ต่ำกว่าปริญญาตรี(4.333)	-	0.14	0.417**
สูงกว่าปริญญาตรี(4.193)		-	0.277**
ปริญญาตรี (3.916)			-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-60 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.3.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

ตารางที่ 4-61 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการการมีวินัยในตนเองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	2.875	2	1.438	8.665**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	62.544	377	.166		
รวม	65.419	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-61 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.522)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.377)	ปริญญาตรี (4.149)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.522)	-	0.145	0.373*
สูงกว่าปริญญาตรี (4.377)		-	0.228**
ปริญญาตรี (4.149)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-62 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง ต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.3.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

ตารางที่ 4-63 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	4.080	2	2.040	10.559**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	72.826	377	.193		
รวม	76.906	379			

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-63 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานด้านอุปสรรค ด้านการกระตือรือร้นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นของ
นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.266)	สูงกว่าปริญญาตรี (3.978)	ปริญญาตรี (3.749)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.266)	-	0.288	0.517**
สูงกว่าปริญญาตรี (3.978)		-	0.229*
ปริญญาตรี (3.749)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-64 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า ปริญญาตรี มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมี ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้าน การกระตือรือร้นสูงกว่านักเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2.3.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

ตารางที่ 4-65 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	5.070	2	2.535	10.563**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	90.473	377	.240		
รวม	95.543	379			

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-65 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.356)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.343)	ปริญญาตรี (3.991)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.356)	-	0.013	0.365
สูงกว่าปริญญาตรี (4.343)		-	0.352**
ปริญญาตรี (3.991)			-

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-66 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน การยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.3.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน

ตารางที่ 4-67 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับการศึกษา	4.380	2	1.987	9.276**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	89.008	377	.135		
รวม	93.389	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-67 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน

วุฒิการศึกษา ($\bar{X}$)	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.189)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.074)	ปริญญาตรี (3.774)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.189)	-	0.115	0.415*
สูงกว่าปริญญาตรี (4.074)		-	0.3**
ปริญญาตรี (3.774)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-68 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี

วุฒิการศึกษาปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ต่างกัน

ตารางที่ 4-69 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.865	.339	-5.692**	378	.000
มากกว่า 25 ปี	150	4.089	.399			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-69 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และมากกว่า 25 ปี มีความรับผิดชอบในงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.4.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

ตารางที่ 4-70 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	4.096	.394	-5.071**	378	.000
มากกว่า 25 ปี	150	4.310	.415			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-70 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และมากกว่า 25 ปี มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.4.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

ตารางที่ 4-71 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.672	.429	-6.400**	378	.000
มากกว่า 25 ปี	150	3.959	.427			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-71 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และมากกว่า 25 ปี มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.4.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

ตารางที่ 4-72 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.959	.465	-3.546**	378	.000
มากกว่า 25 ปี	150	4.149	.536			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-72 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และมากกว่า 25 ปี มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.4.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน ต่างกัน

ตารางที่ 4-73 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	Prob.
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี	230	3.731	.478	-4.081**	378	.000
มากกว่า 25 ปี	150	3.939	.499			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-73 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และมากกว่า 25 ปี มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.5 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

ตารางที่ 4-74 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	1.363	2	.681	4.815**	.009
ระดับความคาดเคลื่อน	53.358	377	.142		
รวม	54.721	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-74 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-75 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน

อายุการทำงานปัจจุบัน ($\bar{X}$)	0 – 10 เดือน (4.029)	11 – 20 เดือน (3.971)	มากกว่า 20 เดือน (3.871)
0 – 10 เดือน (4.029)	-	0.058	0.158*
11 – 20 เดือน (3.971)		-	0.1
มากกว่า 20 เดือน(3.871)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-75 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2.5.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

ตารางที่ 4-76 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	3.705	2	1.853	11.317**	.000
ระดับความคลาดเคลื่อน	61.714	377	.164		
รวม	65.419	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-76 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-77 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเอง
ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน

อายุการทำงานปัจจุบัน ($\bar{X}$)	0 – 10 เดือน (4.269)	11 – 20 เดือน (4.236)	มากกว่า 20 เดือน (4.035)
0 – 10 เดือน (4.269)	-	0.033	0.234**
11 – 20 เดือน (4.236)		-	0.201**
มากกว่า 20 เดือน (4.035)			-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-77 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่มากกว่า 20 เดือนมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน มีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเอง สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 11-20 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง ต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ ระหว่าง 11-20 เดือนมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.5.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

ตารางที่ 4-78 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน
มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	.0123	2	.061	.301	.740
ระดับความคลาดเคลื่อน	76.783	377	.204		
รวม	76.906	379			

จากตารางที่ 4-78 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความ
 รับผิดชอบในงานด้านการกระทำความผิดหรือไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.5.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความ
 รับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

ตารางที่ 4-79 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน
 มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตน และปรับปรุง แก้ไข
 ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	1.919	2	.960	3.864*	.022
ระดับความคาดเคลื่อน	93.624	377	.248		
รวม	95.543	379			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-79 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความ
 รับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-80 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำ
 ของตนและปรับปรุงแก้ไขของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงาน
 ปัจจุบันต่างกัน

อายุการทำงานปัจจุบัน ($\bar{X}$)	0 – 10 เดือน (4.138)	11 – 20 เดือน (4.044)	มากกว่า 20 เดือน (3.944)
0 – 10 เดือน (4.138)	-	0.094	0.194*
11 – 20 เดือน (4.044)		-	0.1
มากกว่า 20 เดือน (3.944)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-80 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0-10 เดือนกับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ ระหว่าง 0-10 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข สูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน มากกว่า 20 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2.5.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน

ตารางที่ 4-81 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานปัจจุบัน	1.807	2	.904	3.720*	.025
ระดับความคลาดเคลื่อน	91.581	377	.243		
รวม	93.389	379			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-81 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานปัจจุบันต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-82 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงานปัจจุบันต่างกัน

อายุการทำงานปัจจุบัน ($\bar{X}$)	0 – 10 เดือน (3.932)	11 – 20 เดือน (3.803)	มากกว่า 20 เดือน (3.743)
0 – 10 เดือน (3.932)	-	0.129	0.189*
11 – 20 เดือน (3.803)		-	0.06
มากกว่า 20 เดือน (3.743)			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-82 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือนมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0-10 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2.6 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

ตารางที่ 4-83 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	1.424	2	.475	3.348*	.019
ระดับความคาดเคลื่อน	53.297	377	.142		
รวม	54.721	379			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-83 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4-84 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน

อายุการทำงานรวม ($\bar{X}$)	มากกว่า 45 เดือน (4.036)	31 – 45 เดือน (3.993)	16 - 30 เดือน (3.945)	0– 15 เดือน (3.872)
มากกว่า 45 เดือน(4.036)	-	0.043	0.091	0.164*
31 – 45 เดือน (3.993)		-	0.048	0.121
16 - 30 เดือน(3.945)			-	0.073
0 – 15 เดือน (3.872)				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-84 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 45 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0 - 15 เดือน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน กล่าวคือ นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 45 เดือน มีความรับผิดชอบในงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2.6.1 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

ตารางที่ 4-85 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	.626	2	.209	1.212	.305
ระดับความคาดเคลื่อน	64.792	377	.172		
รวม	65.419	379			

จากตารางที่ 4-85 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.6.2 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

ตารางที่ 4-86 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	4.578	2	1.526	7.933**	.000
ระดับความคาดเคลื่อน	72.328	377	.192		
รวม	76.906	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-86 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-87 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นของ
นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มี อายุการทำงานรวมต่างกัน

อายุการทำงานรวม ($\bar{X}$)	31 – 45 เดือน (3.864)	มากกว่า 45 เดือน (3.856)	16 - 30 เดือน (3.848)	0 – 15 เดือน (3.611)
31 – 45 เดือน (3.864)	-	0.008	0.016	0.253**
มากกว่า 45 เดือน (3.856)		-	0.008	0.245**
16 - 30 เดือน (3.848)			-	0.237**
0 – 15 เดือน (3.611)				-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-87 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการรวมอยู่ระหว่าง 16-30 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 16-30 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการรวมมากกว่า 45 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน มีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 45 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการรวมอยู่ระหว่าง 31-45 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 31-45 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้นสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2.6.3 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

ตารางที่ 4-88 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน
มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	.862	2	.287	1.142	.332
ระดับความคาดเคลื่อน	94.680	377	.252		
รวม	95.543	379			

จากตารางที่ 4-88 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.6.4 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน

ตารางที่ 4-89 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน
มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Prob.
ระดับอายุการทำงานรวม	3.444	2	1.148	4.800**	.003
ระดับความคาดเคลื่อน	89.944	377	.239		
รวม	93.389	379			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-89 นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกันจะมีความรับผิดชอบในงานด้านการงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4-90 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน

อายุการทำงานรวม ($\bar{X}$)	0 – 15 เดือน (3.979)	16 - 30 เดือน (3.819)	31 – 45 เดือน (3.756)	มากกว่า 45 เดือน (3.739)
0 – 15 เดือน (3.979)	-	0.160	0.223*	0.240**
16 - 30 เดือน (3.819)		-	0.063	0.080
31 – 45 เดือน (3.756)			-	0.017
มากกว่า 45 เดือน(3.739)				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-90 พบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 45 เดือน มีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 45 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน กับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 31-45 เดือน มีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน กล่าวคือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 0-15 เดือน มีความรับผิดชอบในงาน ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานสูงกว่านักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมอยู่ระหว่าง 31-45 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 3 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงาน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

ตารางที่ 4-91 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและ อุปสรรค
กับความรับผิดชอบในงาน

ความสามารถใน การเผชิญปัญหา และอุปสรรค	ความรับผิดชอบในงาน				
	การมีวินัย ในตนเอง	การกระตือ รือร้อน	การยอมรับ และปรับปรุง แก้ไข	การทำงาน โดยคำนึงถึง คุณภาพ	โดยรวม
เข้าใจและยอมรับ ปัญหาอุปสรรค ที่เกิดขึ้น	.176**	.060	.280**	.200**	.224**
วางแผนควบคุม และดำเนินการ แก้ไข	.434**	.432**	.435**	.472**	.544**
รับผิดชอบต่อผล ที่เกิดขึ้น	.388**	.306**	.438**	.270**	.430**
เรียนรู้และพัฒนา ตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	.501**	.538**	.608**	.636**	.705**
คิดสร้างสรรค์ อดทน เพียร พยายาม	.333**	.679**	.535**	.548**	.648**
โดยรวม	.517**	.569**	.650**	.600**	.720**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-151 พบว่าความรับผิดชอบในงานโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ($r = .720$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความรับผิดชอบในงานโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($r = .705$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์มาก รองลงมาคือ ด้านคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม คิดเป็นร้อยละ ($r = .648$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

มากที่สุด ($r = .501$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์มาก รองลงมาคือด้านวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ($r = .434$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านคิดสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายามมากที่สุด ($r = .679$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์มาก รองลงมาคือ ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($r = .538$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($r = .608$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์มาก รองลงมาคือด้านคิดสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายาม ($r = .535$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมากที่สุด ($r = .636$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์มาก รองลงมาคือ ด้านสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายาม ($r = .600$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด ($r = .650$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์มาก รองลงมาคือ ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน ($r = .600$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และปัจจัยส่วนบุคคล กับความรับผิดชอบในงาน ด้วยค่า t -test และ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการทดสอบภายหลัง (Post-hoc) ด้วยวิธีการของ Scheffe เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงาน ด้วยค่า t -test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงาน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment-Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังตารางที่ 4-92

ตารางที่ 4-92 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	ผลการวิจัย
สมมติฐานข้อที่ 1 : ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	
สมมติฐานข้อที่ 1.1 : เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.1.1 : เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.1.2 : เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุม และดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.1.3 : เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.1.4 : เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.1.5 : เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม ต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.2 : สถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.2.1 : สถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.2.2 : สถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.2.3 : สถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.2.4 : สถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.2.5 : สถานภาพสมรสต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน	ปฏิเสธ

ตารางที่ 4-92 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการวิจัย
สมมติฐานข้อที่ 1.3 : วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.3.1 : วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.3.2 : วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.3.3 : วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.3.4 : วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.3.5 : วุฒิการศึกษาต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.4 : อายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.4.1 : อายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.4.2 : อายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.4.3 : อายุต่างกัน มีความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.4.4 : อายุต่างกัน มีความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.4.5 : อายุต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.5 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน	ปฏิเสธ

ตารางที่ 4-92 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการวิจัย
สมมติฐานข้อที่ 1.5.1 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.5.2 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.5.3 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.5.4 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.5.5 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.6 : อายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.6.1 : อายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.6.2 : อายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.6.3 : อายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 1.6.4 : อายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 1.6.5 : อายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2 : ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.1 : เพศต่างกันความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.1.1 : เพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	ปฏิเสธ

ตารางที่ 4-92 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการวิจัย
สมมติฐานข้อที่ 2.1.2 : เพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.1.3 : เพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.1.4 : เพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.2 : สถานภาพสมรสต่างกันมีความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.2.1 : สถานภาพสมรสต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.2.2 : สถานภาพสมรสต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.2.3 : สถานภาพสมรสต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.2.4 : สถานภาพสมรสต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.3 : วุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.3.1 : วุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.3.2 : วุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.3.3 : วุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.3.4 : วุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.4 : อายุต่างกันมีความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.4.1 : อายุต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	ยอมรับ

ตารางที่ 4-92 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการวิจัย
สมมติฐานข้อที่ 2.4.2 : อายุต่างกันมี ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.4.3 : อายุต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.4.4 : อายุต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.5 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันความรับผิดชอบในงาน โดยรวมต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.5.1 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.5.2 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันมี ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.5.3 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.5.4 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.6 : อายุการทำงานรวมต่างกันความรับผิดชอบในงาน โดยรวมต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.6.1 : อายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเองต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.6.2 : อายุการทำงานรวมต่างกันมี ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้นต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 2.6.3 : อายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขต่างกัน	ปฏิเสธ
สมมติฐานข้อที่ 2.6.4 : อายุการทำงานรวมต่างกันมีความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงานต่างกัน	ยอมรับ
สมมติฐานข้อที่ 5 : ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานมีความสัมพันธ์กันทางบวก	ยอมรับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของในกรุงเทพฯ และนนทบุรีเป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มประชากรซึ่งเป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรุงเทพฯ และนนทบุรี ซึ่งได้ทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 380 หน่วยตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 95 ของจำนวนหน่วยตัวอย่างที่ต้องการทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ทำการสร้างขึ้นจากการศึกษาในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ โดยแบบสอบถาม 1 ชุดประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา อายุ อายุงานปัจจุบัน อายุงานรวม

ส่วนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค แบบวัดลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงบ้างไม่จริงบ้าง ส่วนใหญ่ไม่ค่อยจริง และไม่จริงเลย มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 44 ข้อ โดยมีทั้งข้อคำถามทางบวกและทางลบ สำหรับข้อคำถามทางบวกมีทั้งสิ้น 34 ข้อ และข้อคำถามทางลบมีทั้งสิ้น 8 ข้อ แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9024

ส่วนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในงาน แบบวัดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในงานเป็นแบบวัดลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ จริงที่สุด ส่วนใหญ่จริง จริงบ้างไม่จริงบ้าง ส่วนใหญ่ไม่ค่อยจริง และไม่จริงเลย มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 36 ข้อ โดยมี

ทั้งข้อคำถามทางบวก และทางลบ สำหรับข้อคำถามทางบวกมีทั้งสิ้น 28 ข้อ และข้อคำถามทางลบ มีทั้งสิ้น 8 ข้อ แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9256

โดยเครื่องมือดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ในเรื่องของความครอบคลุมของข้อคำถามตามเนื้อหา การใช้ภาษา และการเข้าใจที่ตรงกัน ส่วนค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) ผู้วิจัยนำแบบวัดไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานเป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 50 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบวัดไปทั้งสิ้น 400 หน่วยตัวอย่างและเก็บคืนมาได้ทั้งสิ้น 380 หน่วยตัวอย่าง และนำมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ผู้วิจัยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาวิเคราะห์จำนวน 380 หน่วยตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 95 ของแบบวัดที่แจกไปทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.2 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 46.8 สำหรับด้านสถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 91.3 และสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 8.7 สำหรับด้านอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.5 โดยมีอายุน้อยที่สุดคือ 22 ปี และมากที่สุดคือ 44 ปี มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 25.77 ปี กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของข้อมูลน้อย (S.D. = 2.878) สำหรับด้านวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.9 รองลงมาคือ วุฒิก่อนการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.5 และวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.6 สำหรับด้านประสบการณ์การทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ในช่วง 11 – 20 เดือน คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันมากกว่า 20 เดือน คิดเป็นร้อยละ 31.1 และ ประสบการณ์การทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันอยู่ในช่วง 0 – 10 เดือน คิดเป็นร้อยละ 22.6 กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของข้อมูลในระดับปานกลาง (S.D. = 14.032) สำหรับด้านประสบการณ์การทำงานรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานรวมอยู่ในช่วง 16 – 30 เดือน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงานรวม อยู่ในช่วง 0 - 15 เดือน คิดเป็นร้อยละ 28.4 ประสบการณ์การทำงานรวม มากกว่า 45 เดือน คิดเป็นร้อยละ 23.2 และประสบการณ์การทำงานรวม อยู่ในช่วง 16 - 30 เดือน คิดเป็นร้อยละ 16.3 กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของข้อมูลในระดับค่อนข้างสูง (S.D. = 28.402)

ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของนักเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์
 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของนักเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ พบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วนั้นพบว่า ด้านการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องนั้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และยังเป็นด้านที่สูงที่สุดด้วย ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือ ด้านการรับมือกับผลที่เกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.11$) ด้านการวางแผนควบคุม และดำเนินการแก้ไขปัญหาลักษณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.01$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.71$) ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรค ที่เกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.58$)

ผลการวิเคราะห์ ความรับผิดชอบในงาน ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
 ผลการวิเคราะห์ ความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ พบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความรับผิดชอบในงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วนั้น พบว่า ด้านการมีวินัยในตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และยังเป็นด้านที่สูงที่สุดด้วย ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.03$) ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.18$) ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.79$)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผลแบ่งออกได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 1.1 : เพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมต่างกัน
 ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาลักษณะ ด้านการรับมือกับผลที่เกิดขึ้น ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามและความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากตามลักษณะงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นงานที่ต้องใช้ความคิดอย่างเป็นระบบ ต้องสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสังเคราะห์

วิธีแก้ปัญหา (รอม, 2547) ซึ่งงานประเพณีไม่ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพเฉพาะแต่อย่างใด จึงอาจกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง หรือชายก็ไม่ได้มีความแตกต่างของความสามารถในการเผชิญ ปัญหาและอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณวิภา (2548) ซึ่งได้ทำการศึกษาลักษณะ บุคลิกภาพและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค พบว่า เพศ ไม่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค และงานวิจัยของ Hackett & Cambell (1987) ได้ทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่าการประสบความสำเร็จในงาน มีผลทำให้การรับรู้ ความสามารถของตนในงานเพิ่มขึ้นหรือไม่ โดยทำการทดลองกับนักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 92 คน (เพศชาย 46 คน และเพศหญิง 46 คน) โดยให้นักศึกษากลุ่มนี้ทำงานเป็นกลาง ไม่มีเพศใดเก่งกว่า เพศใด ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างของการทำงานที่ประสบผลสำเร็จ แบ่งได้เป็นกลุ่มประสบ ความสำเร็จมีการประเมินความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น และสนใจในงานเพิ่มขึ้น ขณะที่ กลุ่มล้มเหลวมีการประเมินตนเองต่ำลง และสนใจในงานลดลง เมื่อเทียบระหว่างสองกลุ่มนี้ พบว่า กลุ่มที่ประสบความสำเร็จประเมินตนเองว่ามีความสามารถ ความพยายาม ความโชคดี และมีความ พึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่ล้มเหลว และพบว่างานที่ปฏิบัติที่มีความยากน้อยกว่ากลุ่มที่ล้มเหลวโดย ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องเพศนั้น ไม่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานแต่อย่างใด แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Dweck, Davidson, Nelson and Enna (1978) ได้ศึกษาความหาคอคล้องตายอยาก ในเพศที่ต่างกัน พบว่าผู้หญิงตอบสนองความหาคอคล้องตายอยากมากกว่าผู้ชายในการรับคำวิจารณ์ จากครูหรือคนที่มีฐานะหรือตำแหน่งเท่า ๆ กัน ผู้หญิงมีแนวโน้มที่จะรับคำวิจารณ์แบบถาวรและ กระจายไปทุกส่วนของชีวิต ส่วนผู้ชายเห็นเป็นเรื่องชั่วคราว ดังนั้นผู้หญิงเรียนรู้ในการอ้างถึงความ ล้มเหลวว่าเป็นนิสัยที่ติดตัวมาตลอด ในขณะที่ผู้ชายเรียนรู้ในการอ้างเหตุผลของความล้มเหลว มาจากสิ่งชั่วคราว อาทิเช่น ขาดสิ่งจูงใจ สิ่งเหล่านี้เป็นบทเรียนที่มีความหมายสำหรับพ่อแม่, ครู, หรือองค์กรเป็นอย่างมาก

สมมติฐานข้อที่ 1.2 : สถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค โดยรวม ต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ความสามารถ ในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ด้านการวางแผน ควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ด้านการเรียนรู้และ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามและความสามารถในการ เผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการทำงาน ในตำแหน่งนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นงานที่มีความเป็นอิสระ ต้องมีความกระตือรือร้นใน การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อดทนต่อการทำงานหนักและต้องแก้ปัญหาด้วยตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อ

การทำงาน (ครุฑ, 2535) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิภา (2548) ซึ่งได้ทำการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค : กรณีศึกษาเฉพาะนักธุรกิจองค์กรอิสระหนึ่งของแอมเวย์ พบว่า สถานภาพสมรส ไม่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จึงอาจสรุปได้ว่าสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สมมติฐานข้อที่ 1.3 : วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามและความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค และด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน โดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม แตกต่างกับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเป็นผู้ที่มีความทะเยอทะยาน มีแรงจูงใจที่จะประสบผลสำเร็จสูง และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งการศึกษาเล่าเรียนที่สูงขึ้นนั้นจะต้องมีความพยายามและผ่านความยากลำบาก จึงจะประสบผลสำเร็จได้ เช่นเดียวกับผู้ที่ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีถึงแม้ว่าจะไม่มีทุนทางการศึกษาเล่าเรียนที่ค่อนข้างสูง แต่เมื่อได้ทำงานเป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะด้านและคนโดยส่วนมากจะมาจากกระดานการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ยิ่งทำให้ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีความมุ่งมั่นสูง มีแรงจูงใจในการทำงานที่สูง และต้องพยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเพื่อที่จะแข่งขันกับผู้ทำงานร่วมกัน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่อาจจะสรุปได้ว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันจะทำให้ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Lindgren (1967) คือ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน มีการมุ่งมั่นแข่งขัน และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น และแนวคิดของกิลฟอร์ด (1959) คือนักคิดที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นบุคคลที่มีความทะเยอทะยาน ความปรารถนาที่จะกระทำการให้สำเร็จ มีความเพียรพยายามที่จะทำงานให้เป็นผลสำเร็จ มีความอดทน เต็มใจจะลำบาก แม้จะยากเย็นเพียงใดก็ตาม เพื่่อมุ่งทำการให้สำเร็จ เมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้านแล้วนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

และด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายามแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ก็มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคทั้ง 3 ด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิภา (2548) ได้ทำการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค : กรณีศึกษาเฉพาะนักธุรกิจองค์กรอิสระหนึ่งของแอมเวย์ พบว่า ระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค

สมมติฐานข้อที่ 1.4 : อายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม และความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าอายุต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแบ่งช่วงอายุของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และ สูงกว่า 25 ปี และ 2 กลุ่มอายุนี้นี้มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าผู้ที่มีช่วงอายุสูงกว่า 25 ปี จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคมากกว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะช่วงอายุที่แตกต่างกันหมายถึงการผ่านเรื่องราวหรือประสบการณ์ในชีวิตที่แตกต่างกัน และเรื่องราวในชีวิตของทุกคนก็ต้องประกอบไปด้วยความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคเช่นกัน ผลการวิจัยส่วนใหญ่จึงเป็นไปตามข้อสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มาร์คแมน (2003) ที่พบว่าระดับอายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค

สมมติฐานข้อที่ 1.5 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและโดยรวมไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากลักษณะงานเป็นงานที่มีความต่อเนื่อง ผู้ที่ทำงานต้องทำการควบคุมดูแลงานของตนเองจนกว่างานจะสำเร็จ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของตำแหน่งงาน และความสามารถในการเผชิญอุปสรรคในการปฏิบัติงานต้องประกอบด้วยความมุ่งมั่น ไม่ยอมแพ้ ฝึกหัดต่อสู้กับตนเอง เพียรพยายาม กล้าเผชิญกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงกับเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอน สามารถมองอุปสรรคมีคุณค่าแก่นุชย์ สามารถคิดให้รอบคอบและลงมือปฏิบัติทันทีที่ตัดสินใจ สามารถในการมองตนเองในแง่ดี ไม่ดูถูกความสามารถตนเองและสามารถในการยอมรับความผิดพลาดเป็นบทเรียนในครั้งต่อไป (สมิต, 2542) ด้วยปัจจัยต่าง ๆ ของความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคนั้นขึ้นอยู่กับผู้ที่มีความมุ่งมั่น แต่การผ่านเรื่องราวหรือมีประสบการณ์ในการทำงานที่มากขึ้น ก็อาจจะส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในบางด้าน ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถาบันโพลิเทคนิคเรเนซ็องซ์ ที่ได้ศึกษาระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) กับความเป็นผู้บริหาร จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 199 คน หนึ่งในตัวแปรตามคือประสบการณ์ด้านนวัตกรรมใหม่ ผลการศึกษาพบว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) อายุ และประสบการณ์ด้านนวัตกรรมใหม่ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการนำตนเองเข้าไปแก้ไขในสถานการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 1.6 : อายุการทำงานรวมต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม ต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่อายุการทำงานรวมต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกัน และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่อายุการทำงานรวมต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและโดยรวมไม่แตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการทำงานในตำแหน่งนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นงานที่มีความเป็นอิสระ ต้องมีความกระตือรือร้น อดทนต่อการทำงานหนักและต้องแก้ปัญหาด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา (ครุฑ, 2535) และลักษณะงานเป็นงานที่มีความต่อเนื่อง ผู้ที่ทำงานต้องทำการควบคุมดูแลงานของตนเองจนกว่างานจะสำเร็จ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของตำแหน่งงาน จึงทำให้อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์และสอดคล้องกับผลการวิจัยสมมติฐานข้อที่ 1.5 อีกด้วย

สมมติฐานข้อที่ 2 : ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความรับผิดชอบในงานต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2.1 : เพศต่างกันความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีเพศต่างกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง ด้านการกระตือรือร้น ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และความรับผิดชอบในงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าเพศต่างกันมีความรับผิดชอบในงานแตกต่างกัน เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากตามลักษณะงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นงานที่ต้องใช้ความคิดอย่างเป็นระบบ ต้องสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสังเคราะห์วิธีแก้ปัญห (รวม, 2547) ปรียา (2542) ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบ คือความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน พากเพียร และความละเอียดรอบคอบ ตั้งใจที่จะทำงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเองและสังคม เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ โดยมีความรับผิดชอบและรับชอบในการกระทำของตนเอง ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น ศิรินันท์ (2545) ได้สรุปความหมายความรับผิดชอบ คือ การที่บุคคลประพฤติปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจเอาใจใส่ รับผิดชอบที่จะทำงาน และติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จด้วยดี ยอมรับสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย อีกทั้งยังไม่ปิดกั้นหน้าที่ของตนให้แก่ผู้อื่น และรวมถึง การที่บุคคลมีความสนใจมีความตั้งใจและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ปฏิบัติงานด้วยความพากเพียรและละเอียดรอบคอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับผลในสิ่งที่กระทำลงไปทั้งในด้านผลดีหรือผลเสียด้วยความเต็มใจ ติดตามผลงานที่ทำลงไปแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขไม่ปิดกั้นความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและตรงต่อเวลา อรทัย (2533) อีกทั้งยังมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน และความละเอียดรอบคอบ ตั้งใจที่จะทำงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเองและสังคม เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ โดยมีความรับผิดชอบและรับชอบในการกระทำของตนเอง ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น ปรียา (2542) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นอร์ริส (Norris) ที่ได้ทำการประเมินการตรงต่อเวลาของนักศึกษาหญิงและชายในมหาวิทยาลัย แล้วนำมาหาสหสัมพันธ์กับผลการเรียน พบว่า นักเรียนชายมีสหสัมพันธ์ .69 และ นักเรียนหญิง .77 ซึ่งความมีวินัยในตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความรับผิดชอบในงาน จากความเห็นข้างต้นทำอาจสรุปได้ว่างานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์นี้ก็ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพเฉพาะแต่อย่างใด

สมมติฐานข้อที่ 2.2 : สถานภาพสมรสต่างกันความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง และด้านการกระตือรือร้นแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และ

นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และ ความรับผิดชอบในงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการทำงานในตำแหน่งนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นงานที่มีความเป็นอิสระ ต้องมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อดทนต่อการทำงานหนักและต้องแก้ปัญหาด้วยตนเอง และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน (กรรจิต, 2535) และผลการวิจัยสอดคล้องกับการวิจัยของ ยาใจ (2547) ได้ทำการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบของความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพของนักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้องค์ประกอบของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้านบุคลิกภาพประกอบด้วย เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นคนขยันกระตือรือร้น เป็นคนมีระเบียบวินัย เป็นคนพัฒนาตนเองตลอดเวลา เป็นคนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น จึงทำให้สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันหมายถึงผู้ที่มีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน ผู้ที่สมรสแล้วจะเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย และความกระตือรือร้นมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด แต่เมื่อมองโดยภาพรวมแล้วไม่ส่งผลต่อความความรับผิดชอบในงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สมมติฐานข้อที่ 2.3 : วุฒิการศึกษาต่างกันความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเอง ด้านการกระตือรือร้น ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และความรับผิดชอบในงานโดยรวม แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ว่าวุฒิการศึกษาต่างกันมีความรับผิดชอบในงานต่างกัน โดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรับผิดชอบในงานโดยรวม แตกต่างกับผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีเป็นผู้ที่มีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น เพราะเมื่อได้ทำงานเป็นนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะด้านและคนโดยส่วนมากจะมาจากระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ยิ่งทำให้ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีความมุ่งมั่นสูง มีแรงจูงใจในการทำงานที่สูง และต้องพยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเพื่อที่จะแข่งขันกับผู้ที่ทำงานร่วมกัน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่อาจจะสรุปได้ว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันจะทำให้ความรับผิดชอบในงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลินด์เกรน (1967) คือ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน มีการมุ่งมั่นแข่งขัน และมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

สมมติฐานข้อที่ 2.4 : อายุต่างกันความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุต่างกัน ความรับผิดชอบ ในงานด้านการมีวินัยในตนเอง และด้านการกระตือรือร้น ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และ ความรับผิดชอบในงานโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่ง

ยอมรับสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแบ่งช่วงอายุของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี และสูงกว่า 25 ปี และ 2 กลุ่มอายุนี้นี้มีความรับผิดชอบในงานที่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าผู้ที่ในช่วงอายุสูงกว่า 25 ปีจะมีความรับผิดชอบในงานมากกว่าที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะช่วงอายุที่แตกต่างกันหมายถึงการผ่านเรื่องราวหรือประสบการณ์ในชีวิตที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยจึงเป็นไปตามข้อสมมติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Merrill (1971) ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของครูที่มีประสบการณ์น้อยและครูที่มีประสบการณ์มาก พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้มีความพึงพอใจในการทำงานสูง ได้แก่ การมีโอกาสได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีคุณธรรม ซึ่งทำให้มีผลสัมฤทธิ์ของงาน และความรับผิดชอบอยู่ในระดับสูง

สมมติฐานข้อที่ 2.5 : อายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกันความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และความรับผิดชอบในงานโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่างกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น ไม่แตกต่างกันซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่างานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นเป็นงานที่มีความสลับซับซ้อน และต้องทำอย่างต่อเนื่อง และมีความเป็นอิสระในตัวเอง แต่จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการจำแนกตามอายุการทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันพบว่า ผู้ที่มีอายุงานมากกว่าจะมีกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และความรับผิดชอบในงานโดยรวมมากกว่าอันเนื่องมาจากเมื่อผ่านประสบการณ์การทำงานมามากจะสามารถมีความเข้าใจการทำงานขององค์กรได้มากขึ้น เข้าใจความต้องการขององค์กรมากขึ้นจึงทำให้องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบมากขึ้น ส่วนความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น ที่ไม่แตกต่างกันนั้นผู้วิจัยเห็นว่างานนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นต้องทำงานควบคู่ไปกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

สมมติฐานข้อที่ 2.6 : อายุการทำงานรวมต่างกันความรับผิดชอบในงานโดยรวมต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และความรับผิดชอบในงานโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีอายุการทำงานรวมต่างกัน ความรับผิดชอบในงาน ด้านการมีวินัยในตนเอง ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ที่มีอายุการทำงานรวมมากกว่า 15 เดือนจะมี

ความรับผิดชอบในงาน ด้านการกระตือรือร้น ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน และความรับผิดชอบในงานโดยรวมแตกต่างกัน เนื่องจากเมื่อผ่านประสบการณ์การทำงานมามากจะสามารถมีความเข้าใจการทำงานขององค์กรได้มากขึ้น เข้าใจความต้องการขององค์กรมากขึ้น จึงทำให้องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยาใจ (2547) ที่ว่าองค์ประกอบของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์คือ ด้านบุคลิกภาพประกอบด้วย เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นคนขยัน กระตือรือร้น เป็นคนมีระเบียบวินัย เป็นคนพัฒนาตนเองตลอดเวลา เป็นคนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความเข้าใจในด้านธุรกิจ

สมมติฐานข้อที่ 3 : ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และความรับผิดชอบในงาน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

ผลการวิจัยพบว่าความรับผิดชอบในงานโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม โดยความรับผิดชอบในงานโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมากที่สุดคิดเป็น มีความสัมพันธ์มากรองลงมาคือด้านคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียร

ความรับผิดชอบในงานด้านการมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมากที่สุด มีความสัมพันธ์มากรองลงมาคือด้านวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

ความรับผิดชอบในงานด้านการกระตือรือร้น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านคิดสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายาม มากที่สุด มีความสัมพันธ์มากรองลงมาคือด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มากที่สุด มีความสัมพันธ์มากรองลงมาคือด้านคิดสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายาม

ความรับผิดชอบในงานด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มากที่สุด มีความสัมพันธ์มากรองลงมาคือด้านสร้างสรรค์อดทนเพียรพยายาม

ความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรับผิดชอบในงานด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด มีความสัมพันธ์มากรองลงมาคือด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน

เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต้องทำงานท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาจึงต้องทำการพัฒนาตนเองอยู่เสมอหากใครที่ไม่มีการพัฒนาตนเองก็อาจทำให้ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และไม่เป็นที่ยอมรับในวงการคอมพิวเตอร์อีก

ด้วย ควรมีเหตุผลหรือตรรกวิทยา มีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานเป็นอิสระด้วยตนเอง สนใจที่จะศึกษาของู้ใช้งาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อดทนต่อการทำงานหนักและต่อการแก้ปัญหา มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถทำงานเป็นทีม และสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้นำในทีมได้ด้วย (วีระยุทธ อ่างถึงใน ครรชิต 2535) ซึ่งการทำงานทางด้านคอมพิวเตอร์นั้นเป็นงานที่ต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ต้องมีใจรักในการเรียนรู้และไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์ยากหรือความลำบาก โดยผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคสูงจะมีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ แม้จะพ่ายแพ้หรือล้มเหลวไปก็สามารถลุกขึ้นสู้ใหม่ได้ ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่ำ เวลาที่ต้องเผชิญกับความผิดหวังหรือความทุกข์ยากก็จะพ่ายแพ้ บางคนอาจจะทิ้งงานไปกลางคัน หรือบางคนอาจท้อแท้กับชีวิตถึงขั้นลาออกจากงานก่อนเกษียณ Stoltz (1997) นอกจากนั้น ธนินท์ (อ้างถึงใน อธิวัฒน์, 2544) ยังได้กล่าวถึงบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญอุปสรรค ต้องประกอบด้วยความสามารถในการแสวงหาวิทยาการที่ก้าวหน้าเพื่อให้เหนือกว่าคู่แข่ง ความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่นในทีมงานและอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อสร้างองค์กรไปสู่จุดหมาย ความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไป ความสามารถในการตั้งเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนความสามารถในการลงมือปฏิบัติทันทีที่โอกาสมาถึง ความสุขุม รอบคอบ หนักแน่น จับใจ และทันกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นความสามารถในการรับผิดชอบต่อการทำงานของตน ความสามารถในการสร้างความเชื่อมั่นเชื่อถือในตนเองกับผู้อื่น ความขยัน อดทน ไม่กลัวความยากลำบาก ความสามารถในการศึกษาเรียนรู้อยู่เสมอความสามารถในการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นของตนเองและผู้อื่น ความสามารถในการรู้เมื่อคนอื่นถอยทวนกระแสและสร้างโอกาสให้กับตนเอง ความสามารถในการยืดหยุ่นและยืนหยัดในการเจรจาในการต่อรองและความสามารถในการหลีกเลี่ยงจุดแข็งของผู้แข่ง เปลี่ยนศัตรูให้เป็นมิตร เสียสละส่วนน้อยเพื่อรักษาส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยายใจ (2547) ที่ได้ทำการได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพของนักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ลักษณะของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้านความสามารถประกอบด้วย ความสามารถศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ ความสามารถเรียนรู้ได้เร็ว ความสามารถทำงานได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ความสามารถทำงานได้ภายใต้ข้อจำกัดของเวลา ด้านบุคลิกภาพประกอบด้วย ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเป็นคนขยัน กระตือรือร้น ความเป็นคนมีระเบียบวินัย ความเป็นคนพัฒนาตนเองตลอดเวลา ความเป็นคนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความเข้าใจในด้านธุรกิจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Stoltz (1997) ที่ได้ทำการวิจัยในบริษัท Deloitte & Touche ได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) กับการปฏิบัติงานของพนักงานในบริษัท

จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) สูงจะมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญและอุปสรรค (AQ) ต่ำ และจากที่ได้อภิปรายมาข้างต้นพบว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค กับความรับผิดชอบในงานนั้นเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อกันอย่างมาก โดยได้จำแนกบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคออกเป็น 3 ประเภทดังนี้ เพื่อให้มีการเข้าใจรูปแบบของบุคคลที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างกันมากขึ้น จึงมีการแบ่งกลุ่มคนที่พบระหว่างการปีนเขาออกเป็น 3 กลุ่มซึ่งในแต่ละกลุ่มคนเหล่านี้ความคิดและความสำเร็จในการปีนเขาที่จะแตกต่างกัน ซึ่งลักษณะแตกต่างกันของทั้ง 3 กลุ่มนี้พบเห็นได้ทั่วไปในทุกสาขาอาชีพ ทุกหมู่ ทุกเหล่าทุกสถานที่ทำงาน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 คนไม่สู้ (The Quitter) เป็นพวกที่ยอมแพ้ง่าย ๆ พวกนี้พอเริ่มปีนเขาก็เริ่มบ่นว่าเหนื่อย ยอมแพ้แล้วเหงามองยอดเขายังท้อหนักเข้าไปอีก พวกนี้ในชีวิตจริงจะไม่กระตือรือร้นไม่ชวนชวนชอบชีวิตที่ราบเรียบสบายๆ ชอบบ่นถึงความยากลำบาก จี้เกียจอยู่เสมอไม่ค่อยสร้างมนุษยสัมพันธ์ มักขาดเพื่อน เหงาหงาย เวลาเมื่ออุปสรรคจะยอมแพ้ง่ายมากเพราะใจไม่สู้ชอบอ้างโน่นอ้างนี่ เช่น เหนื่อย งานยากไป สู้ไม่ได้หรอก ซึ่งจะเห็นได้ว่าลักษณะดังกล่าวนี้ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และความรับผิดชอบทั้งสิ้น

กลุ่มที่ 2 นักตั้งแคมป์ (The Camper) เปรียบเสมือนพวกที่เริ่มปีนเขาได้นิดหน่อยก็เริ่มท้อเหนื่อยอยากตั้งค่ายพักแรม (Camp) แล้ว พวกนี้จะมีแรงบันดาลใจอยู่บ้างแต่ไม่นานนักก็หมดไปเวลาจะทำอะไรก็ลังเล ทำ ๆ หยุด ๆ มีเงื่อนไขและมีข้อจำกัดมาก สุดท้ายก็ไม่สู้อุปสรรคเช่นกัน มักหยุดหรือท้อกลางคัน มักหาเหตุผลต่าง ๆ มาลบเลือนความพ่ายแพ้ มีชีวิตอยู่ไปเพื่อให้ได้ความต้องการพื้นฐานและให้สังคมยอมรับบ้าง แต่ไม่ลุยหรือไม่สู้สุด ๆ

กลุ่มที่ 3 นักปีนเขา (The Climber) เปรียบเสมือนคนที่ปีนเขาที่ยิ่งปีนสูงขึ้นเท่าไร มีความเสี่ยงเท่าไร ลำบากเท่าไร เขายังรู้สึกตื่นเต้นท้าทายความสามารถยิ่งอยากปีนไปถึงจุดสุดยอดของภูเขานั้นบุคคลพวกนี้จะมีชีวิตที่กระตือรือร้น พร้อมทั้งจะเผชิญกับอุปสรรคทุกอย่าง มีความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีแรงบันดาลใจสูงสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์กับมนุษย์ทุกระดับ เวลาพบอุปสรรคมันจะมีความกล้าที่จะเผชิญและไม่ยอมแพ้ มีพลังในตัวเองสูง มีกำลังใจมั่นคงเสมอชีวิตจึงมีผลงานมาก ประสบความสำเร็จสูง เป้าหมายสูงสุดของชีวิตมักจะอยากช่วยเหลือสังคมหรือประเทศชาติ นอกเหนือจากการช่วยเหลือตนเองและครอบครัว

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถประมวลผลแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กร

5.3.1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าคนที่นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคมากขึ้นส่งผลให้มีความรับผิดชอบในการทำงานมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเมื่อองค์กรทำการพิจารณาเพื่อสรรหา ควรคัดเลือกนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในระดับสูง เพราะความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคจะสะท้อนถึงระดับความรับผิดชอบในงานได้เป็นอย่างดี

5.3.1.2 ผู้บริหารงานด้านคอมพิวเตอร์สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการประยุกต์และพัฒนาทีมงานโดยผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

ก) จากผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และผู้ที่มีอายุมากกว่า 25 ปี จะมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาอื่น และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี บุคคลเหล่านี้จึงเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมสำหรับเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ในการทำงานและแนะนำแนวทางในการเผชิญปัญหาที่เป็นประสบการณ์ในการทำงานกับทีมงาน เพื่อให้ทีมงานได้เห็นตัวอย่างที่ดี ส่งผลให้เกิดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้ดีขึ้น

ข) จากผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อายุมากกว่า 25 ปี ประสบการณ์การทำงาน ณ ที่ทำงานปัจจุบันต่ำกว่า 10 เดือน และผู้ที่มีประสบการณ์รวมมากกว่า 45 เดือน จะมีความรับผิดชอบในงานสูงกว่าผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่นๆ ผู้วิจัยเห็นว่าบุคคลเหล่านี้จึงเป็นผู้ที่ผ่านประสบการณ์การทำงานมีความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวอย่างกับนักเขียนโปรแกรมเมอร์ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากนี้ได้เป็นอย่างดี

ค) จากผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค และ ความรับผิดชอบในงานนั้นมีความสัมพันธ์กันทางบวก ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้องค์กรทำการพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ให้มีระดับสูงขึ้นซึ่งจะส่งผลให้นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความรับผิดชอบสูงขึ้นด้วย โดยสมองของคนเราประกอบด้วยโครงสร้างที่สมบูรณ์สามารถสร้างความเคยชินขึ้นมาได้ หากเปลี่ยนจิตได้สำนึกเสียใหม่ พัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค โดยเริ่มจากการฝึกวิธีคิด แบบมองโลกในแง่ดี คิดแบบผู้ชนะ คิดแบบผู้มีแรงจูงใจ และคิดแบบผู้ที่ใฝ่สัมฤทธิ์อยู่เสมอ อีกทั้งควรทำการฝึกแนวทางในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทำงานร่วมกันในทีมงานโดยทำในลักษณะประชุมอย่างไม่เป็นทางการหรือการประชุมแบบระดมสมองประจำทุกสัปดาห์นำปัญหาที่พบในการทำงานของแต่ละคนยกขึ้นมาเป็นกรณีศึกษาให้ทุกคนช่วยกันวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข ปัญหาที่ในทีมคิดว่าเป็นแนวทางที่ดีที่สุด เพื่อเป็นการเตรียมการหากประสบกับปัญหาในลักษณะเดียวกันจะสามารถหาแนวทางแก้ปัญหาค้นทางที่

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาเกณฑ์มาตรฐาน (Norms) ของแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบในงานสำหรับนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไทย เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นเครื่องมือสำหรับงานสรรหาบุคลากรด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น การรับรู้ความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จิตสำนึกองค์กร เป็นต้น ที่อาจส่งผลโดยตรงต่อความรับผิดชอบในงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคและความรับผิดชอบในงาน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมล กล้าหาญ. ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2523.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ซัคเซสมีเดีย, 2538.

กมลวัฒน์ วันวิชัย. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงต่าง ๆ. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2546.

ขวัญฤดี จำซ้อนสัตย์. การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.

ครรชิต มาลัยวงศ์. หนทางสู่อาชีพนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด, 2535.

จรรยา สุวรรณทัต และ ดวงเดือน พันธมนาวิน. พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 : พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. คุณสมบัติในการวัดและคุณภาพมาตรวัดเจตคติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อที่สร้างขึ้นโดยประยุกต์วิธีการของธอร์นไคค์. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาการทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.

ฉันทวิท กุลไพศาล. คู่มือการวิเคราะห์และพัฒนาระบบงาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อินฟอร์เมติก บิซิเนส พับลิเคชั่น จำกัด, 2535.

ชวนจิตร ฐะทอง. เขาวนปัญญา เขาวนอารมณ์ และความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าแผนกขายในธุรกิจสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เทพการพิมพ์, 2541.

ชำนาญ นิสารัตน์. หนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา ส 402 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

ไชยรัตน์ ปราณี. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความรับผิดชอบ
ต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนสังคมศึกษาโดยการสอนแบบซินดิเคต
กับการสอบโดยกลุ่มมือครู. ปรินญานิพนธ์มหาบัณฑิตจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.

ป.มหาจันทร์. สอนให้เด็กมีความรับผิดชอบ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2536.

ปรีชา ชัยนิคม. การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการสอนความรับผิดชอบและความมีระเบียบวินัย
โดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน กรุงเทพมหานคร. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2542.

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มิตรออฟเซต, 2535.

ปณัฐฐา วนิชชานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในงานกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
ของหัวหน้าสถานนือนามัยในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2545.

พรรณี ตระกูลชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของชาวปัญญากับผลการปฏิบัติงานตาม
การรับรู้ของหัวหน้างานของบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์การธุรกิจสื่อสาร
โทรคมนาคม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2545.

พิจิตรา พงษ์จินดากร. การทดสอบความรับผิดชอบแก่เด็กที่มีระดับพัฒนาการทางสติปัญญาต่างกัน
โดยวิธีกลุ่มสัมพันธ์. ปรินญานิพนธ์มหาบัณฑิตจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.

พุทธทาสภิกขุ. ศีลธรรมกับมนุษย์โลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์การพิมพ์พระนคร, 2520.

เมธยา คุณไทยสงค์. จิตลักษณะบางประการที่สัมพันธ์กับความสามารถในการเผชิญและ ฝ่าฟัน
อุปสรรค. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

มณฑรา ธรรมบุศย์. “AQ กับความสำเร็จของชีวิต.” วารสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์. สถาบัน
ราชภัฏจันทรเกษม. 12 – 17 ; กันยายน, 2544.

ขงยุทธ พื้รพงศ์พิพัฒน์. ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานในองค์การ เอกชน
แห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

ยนต์ ชุ่มจิต. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2534.

ยาใจ สิงห์มณีฉาย. การวิเคราะห์องค์ประกอบของความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพ ของ
นักวิเคราะห์ระบบ และนักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

- ทักษิณา สนวนานนท์. **พจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์**. กรุงเทพมหานคร: ไฮเทคพริ้นติ้ง จำกัด, 2535.
- ธีรศักดิ์ กำปรรณารักษ์. **AQ อัดเกินพิกัด : Adversity Quotient – Turning Obstacles into Opportunities**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บิสคิด, 2548.
- นิภา ทองไชย. **หลักสูตรและการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนสำหรับพ่อแม่ในชุมชนเกษตรกรรม**
ชนบท. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2525
- นิภาภรณ์ คำเจริญ. **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส. พี. ซี. พริ้นติ้ง จำกัด, 2545.
- ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์. **Dictionary of Computer and Internet**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
สารสารมาร์เก็ตติ้ง จำกัด, 2542.
- รง ภู่วงไพโรจน์. **ผลกระทบของปัจจัยส่วนบุคคล และคุณลักษณะของงานที่มีต่อความพึงพอใจ
ในงาน ของบุคลากรที่ทำงานด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลในเขต
กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- รอม หิรัญพฤษ, จักรชัย พานิชพัฒน์, ราเชนทร์ พจนสุนทร, สันติ รัตน์ สุวรรณ, สุชาย ธนเสถียร,
อาภรณ์ ศรีพิพัฒน์ และ วิจิตร อมรวิรัตนกุล. **ซอฟต์แวร์ไทยกับการพัฒนาเศรษฐกิจ**.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2542.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์,
2525.
- รัชนี สังข์สุวรรณ. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการทำงานของข้าราชการสำนักบริหารงาน
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร**. ปรินญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- วรวรรณ หงษ์กิตติยานนท์. **เขาว์อารมณ์ ความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรคและการรับรู้
รูปแบบการเรียนรู้ของพนักงานในโลกงานผลิตเครื่องมือแพทย์แห่งหนึ่ง**. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.
- ววรรณวิภา ดิวนันทกร. **ลักษณะบุคลิกภาพและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสามารถในการ
เผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค : กรณีศึกษาเฉพาะนักธุรกิจอิสระองค์กรหนึ่งของแอมเวย์
(ประเทศไทย) จำกัด**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2548.
- วารี ฐวธรรม. **จิตวิทยาพัฒนาบุคลิกภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พลชัย, 2536

- วิทยา พลาชัย. **อานุภาพแห่งความคิดเชิงบวกในโลกธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พิมพ์ดี, 2545.
- วินัส ภักดีนรา. **ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางบุคลิกภาพกับเชาว์อารมณ์ (EQ) และความสามารถในการเผชิญและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ)**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- วัชรภรณ์ สุริยาภวัฒน์. **คอมพิวเตอร์เบื้องต้นและเทคนิคการเขียนโปรแกรมยุคใหม่**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยเจริญพานิชย์, 2545.
- วันเพ็ญ สมภพรุ่งโรจน์. **การศึกษาและพัฒนาความสามารถในการเผชิญอุปสรรคในการปฏิบัติงานของพนักงานโดยใช้การฝึกอบรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อน**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- ศิรินันท์ วรรัตนกิจ. **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบตนเอง และส่วนรวม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- ศุภชัย สุชนะนรินทร์. **ไขอาชีพ สำหรับคนไอที**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), 2545.
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. **เทคนิคการสร้าง IQ EQ AQ 3Q เพื่อความสำเร็จ**. กรุงเทพฯ : สถาบันสร้างสรรค์ศักยภาพสมองศรีเอทีเฟิร์น, 2543.
- สาโรช บัวศรี. **การรับผิดชอบในการตัดสินใจ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บรรหาร, 2522.
- สมิต อาชวนิจกุล. **อุปสรรคเอาชนะได้ไม่ยาก**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดีดเปิดนายน์ พรินต์, 2542.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **การพัฒนาคุณภาพของประชากรไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยสัมพันธ์, 2514.
- สิทธิโชค วรรณสันติกุล. **จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและการประยุกต์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2546.
- สุทธิพงศ์ บุญผดุง. **การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความรับผิดชอบสำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรง ความไม่เที่ยงตรง และ ความเชื่อมั่น**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.
- สุโท เจริญสุข. **“ข้อคิดพัฒนาคนให้มีความรับผิดชอบ” วารสารแนะแนว**, 2527.
- อรรถการ สัตยพานิชย์. **101 คัมภีร์ฝ่าวิกฤต**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ฟองทองเอนเตอร์ไพรส์, 2544.
- อรพินท์ ตราโต. **ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในงาน ความสามารถในการเผชิญปัญหา และอุปสรรคกับการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

- อรรถัย โสภกา. การศึกษาแปลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และความรับผิดชอบของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินญานิพนธ์มหาบัณฑิตจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- อรรศรี จารุไพบูลย์. การพัฒนาความรับผิดชอบของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) สาขาวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
โดยการฝึกภาคปฏิบัติ. สารนิพนธ์วิชาการการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- อริวัฒน์ ฉลาดแพทย์. คัมภีร์เจ้าสัวธนินท์ เจียรวนนท์. กรุงเทพฯ : ปฐมกาล, 2544.
- อริวัฒน์ ทรัพย์ไพฑูรย์. สุดยอดคัมภีร์การบริหารธุรกิจที่เยี่ยมยุทธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ฐานรวมท้อ, 2544.
- อนุวัติ เหลืองอ่วม. การวัดผลและการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
ปรินญานิพนธ์วิทยาลัย การทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2538.
- อภิสิทธิ์ วงษา. ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบ การปรับตัว และลักษณะความเป็นผู้นำของ
นักเรียนชั้น ป.7 และ ม.ศ.3 ในเขตเทศบาลเมืองตาก. ปรินญานิพนธ์วิทยาลัยวิชาการ
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2517.
- อานันท์ ศักดิ์วีระชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ เชี่ยวชาญ และบุคลิกภาพห้าด้าน
ตามแนวคิดของคอสตาและแมคเครของบุคลากรทางการตลาดในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.
- อากรณ์ ภูวพิพัฒน์. เทคนิคการทำงานเชิงรุก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ เอช อาร์ เซ็นเตอร์, 2547.
- อารี เศรษฐชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ความรู้สึกรับผิดชอบ
และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย. ปรินญานิพนธ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520.
- อานวย เลิศขันธ์. การทดสอบ : การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : อานวยการพิมพ์, 2533.
- _____. Computer Professional Information (CPI) : Thailand IT Directory. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ เอ อาร์ กรุ๊ป จำกัด, 2545.

ภาษาอังกฤษ

- Anastasi, A. **Personality Development**. New York : McGraw Hill Book, 1968.
- Anastasi, A. **Psychological Testing**. 2rd ed. London : The Macmillan Company, 1976.

- Burker, G.H. and Kavacoff, R.I. **Personality Types as Measured by The 16 PF**. Psychological Abstracts, 1982.
- Browne, C.G. and Cohn, T.S. **The Study of Leadership**. Illinois : The Interstate Printers and Publishers, 1982.
- Cattel, Raymond B. and Herbert W. Eber. **Handbook for the Sixteen Personality Factor Questionnaire Form A.B.C.** New York : McGraw-Hill, 1964.
- Dweck, C.S.; Davidson, W; Nelson, S.; & Enna, B. **Sex Differences in Learned Helplessness : II The Contingencies of Evaluation Feedback in the Classroom and III An Experimental Analysis**. Developmental Psychology, 1978.
- Flippo, E.B. **Management : A Behavioral Approach**. Illinois : Bacon, 1998.
- Funk and Wagnals. **New Standard Dictionary of the English Language**. Vol 2. New York : McGraw – Hill Book Company, 2004.
- Gardner, Howard. **Multiple Intelligence : The Theory in Practice**. New York : Basic Book, 1993.
- Good, Carter V. **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York : McGraw – Hill, 1996.
- Gordon, H.G. **Personal Profiles**. New York : Harcourt, Brance and World, 1963.
- Hackett, G.& Campbell, N.H. **Task Self – Efficacy and Task Interest as a Function of Performance on a Gender – Neutral Task**. Vol 8. New York : Journal of Vocational Behavior, 1987.
- Lawshe, C.H. **Principles of Personal Testing**. New York : McGraw – Hill, 1995.
- Lindgren, H.C. **Education Psychology in the Classroom**. New York : Wiley, 1967.
- Maslow, A.H. **Motivation and Personality**. New York : Happer & Row, 1954.
- Mcclelland, David.C. **The Achievement Motive**. New York : Appleton Century Croffs, 1953.
- Meyer, J. P., Stanley, D. J., Herscovitch, L. and Topolnytsky, L. **Affective, Continuance, and Normative Commitment to the Organization: A meta-analysis of antecedents, correlates, and consequences**. Vol 61. New York : Journal of Vocational Behavior, 2000.
- Markman, G.D. **Adversity Quotient : The Role of Personal Bounce-Back Ability in New Venture Formation**. United State of America : John Wiley & Sons, 2003.

- Peck, R.F. **Family Patterns Correlated with Adolescent Personality Structure**. Vol 4. W.D.C : Journal of Abnormal and Social Psychology, 1958.
- Sanford, F.H. **Psychology : A scientific Study of Man**. California : Wadsworth Publishing Company, 1970.
- Seligman, M. E. P **Helplessness: On depression**. Development and Death San Francisco : Freeman, 1975.
- Stoltz, P. G. **Adversity Quotient Turning Obstacles into Opportunities**. United State of America : John Wiley & Sons, 1997.
- Trainor, Timothy N., and Krasnewich, Diane. **Computer**. 4th ed. New York : McGraw – Hill, 1994.
- Wiggins, Terry S. and Others. **The Psychology of Personality Reaking**. Chicago : Aderson – Wesley, 1971.

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบตามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

โทร. 3524

ที่ สป. 118.1/2549

วันที่ 29 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ ชูนิล

ด้วยนางสาวพรสุภา วสุนธรา นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของ
นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านเพื่อโปรดตรวจสอบแบบ
สอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ได้แนบบแบบสอบถามมาพร้อมหนังสือ
ฉบับนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

สรณี ตันเสียงสม

(รองศาสตราจารย์สุรณี ตันเสียงสม)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

โทร. 3524

ที่ สป. 118.2/2549

วันที่ 30 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.มาลินี อยู่โพธิ์

ด้วยนางสาวพรสุภา วสุนธรา นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของ
นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านเพื่อโปรดตรวจสอบแบบ
สอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ได้แนบบแบบสอบถามมาพร้อมหนังสือ
ฉบับนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

สรณี ตันเสียงสม

(รองศาสตราจารย์สุรณี ตันเสียงสม)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

ที่ ศธ.0525.12/182

คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

30 มีนาคม 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รตต.หญิง ดร.นิดาพรรณ สิริรัตนันท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วยนางสาวพรสุภา วสุนธรา นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคของ
นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านเพื่อโปรดตรวจสอบแบบ
สอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ได้แนบบแบบสอบถามมาพร้อมหนังสือ
ฉบับนี้ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุรกี ดันเสียงสม)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

โทรศัพท์ 0-2913-2500 ต่อ 3524

ที่ ศธ.0525.12/775

คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

3 สิงหาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตขอเก็บข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน Optimus Soft Co., Ltd.

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม ฉบับ

ด้วยนางสาวพรสุภา วสุนธรา นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ มีความประสงค์จะขอเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานในหน่วยงานของท่าน เพื่อใช้เป็น
ข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเผชิญปัญหา
และอุปสรรคกับความรับผิดชอบในการทำงานของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์” ซึ่งข้อมูล
ที่ได้รับจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลหรือข้อความลับประการใดของหน่วยงาน โดยข้อมูล
ดังกล่าวจักเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สุรกี ดันเสียงสม)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

โทรศัพท์ 0-2913-2500 ต่อ 3524

ภาคผนวก ข

- ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
- ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดแบบวัดเกี่ยวกับความรับผิดชอบในงาน

ตารางที่ ข-1 ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหา และอุปสรรค (Alpha = .9024)

ข้อคำถาม	IOC	Corrected Item- total correlation	ค่าอำนาจ จำแนก
ด้านการเข้าใจและยอมรับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น (Alpha = .5525)			
1. ท่านเข้าใจและยอมรับสถานการณ์ได้ หากท่านเสนอ แนวทางในการปรับปรุงงานของแผนก แล้วผู้ร่วมงาน ไม่ยอมรับความคิดเห็นของท่าน	1	.228	2.043
2. ท่านเข้าใจและยอมรับสถานการณ์ได้ หากท่านถูก ร้องเรียนว่าทำงานไม่เหมาะสม	1	.219	1.766
3. ท่านยอมรับข้อบกพร่องในการสื่อสารของตนเอง หากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน ไม่เข้าใจในสิ่งที่ท่านพูด	1	.395	2.994
4. ท่านคิดว่าบริษัทปราศจากความยุติธรรม หากท่าน ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขึ้นเงินเดือน (-)	1	.290	2.162
5. ท่านคิดว่าหัวหน้ามีอคติต่อท่าน หากท่านถูกหัวหน้า วิพากษ์วิจารณ์ (-)	1	.282	2.020
6. ท่านรู้สึกว่าเป็นที่ปราศจากความยุติธรรม หากถูก ลดโบนัสอันเนื่องมาจากมาทำงานสาย (-)	1	.400	2.611
7. ท่านพร้อมที่จะเผชิญกับความลำบาก หากท่านได้ รับมอบหมายงานที่มีปัญหา	1	.152	2.232
ด้านการวางแผนควบคุมและดำเนินการแก้ไขปัญหา อุปสรรค (Alpha = .6838)			
8. ท่านพยายามหาข้อบกพร่องของตนเองหากเพื่อนร่วม งานไม่ยอมรับในตัวท่าน	1	.394	2.734
9. ท่านหาวิธีที่จะสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน	1	.466	5.543
10. ท่านพยายามหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เมื่อเพื่อนร่วมงาน ไม่ยอมรับข้อเสนอแนวทางในการปรับปรุงการ ทำงานของท่าน	0.67	.556	4.000

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	IOC	Corrected Item- total correlation	ค่าอำนาจ จำแนก
11. ท่านรู้สึกเพิกเฉย หากเพื่อนร่วมงานร้องเรียนเกี่ยวกับ การทำงานที่ไม่เหมาะสมของท่าน (-)	1	.225	2.549
12. ท่านมีการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็น ไปตามเป้าหมายที่กำหนด	1	.302	3.667
13. ท่านพยายามค้นหาสาเหตุของปัญหา หากมีการ ร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในแผนกของท่าน	1	.526	4.554
14. ท่านให้คำชี้แจงถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นใน กรณีให้การให้บริการไม่เป็นที่พอใจแก่ลูกค้า	1	.452	3.538
ด้านการรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น		(Alpha = .7687)	
15. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น หากท่านปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่หัวหน้า กำหนด	1	.393	3.693
16. ท่านปฏิเสธความรับผิดชอบต่อ หากท่านมีส่วนทำให้ บริษัทสูญเสียรายได้ (-)	1	.543	3.674
17. ท่านพร้อมที่จะปรับความเข้าใจ หากเกิดความขัดแย้ง กับเพื่อนร่วมงาน	1	.435	6.369
18. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อความผิดพลาดที่ทำให้ บริษัทสูญเสียชื่อเสียง	1	.405	2.708
19. ท่านพร้อมที่จะยอมรับคำตำหนิ หากท่านประสบ ความล้มเหลวในการทำงาน	1	.372	2.890
20. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อ หากทำเอกสารสำคัญ ของบริษัทสูญหาย	1	.786	5.491
21. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อ หากท่านไม่สามารถ ส่งมอบสินค้าและบริการลูกค้าได้ตามกำหนด	1	.622	3.342
22. ท่านพร้อมที่จะรับฟังข้อมูล รวมทั้งเหตุ และผล หากมีข้อกล่าวหาว่าท่านปฏิบัติตนไม่เหมาะสม	0.67	.307	2.889

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	IOC	Corrected Item- total correlation	ค่าอำนาจ จำแนก
ด้านการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		(Alpha = .8351)	
23. ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อป้องกันปัญหาและ อุปสรรคในการบริการแก่ลูกค้า	1	.663	6.668
24. ท่านศึกษาแนวทางการพัฒนาการสื่อสารของท่าน กับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	1	.722	9.607
25. ท่านยังคงเพิกเฉยทั้ง ๆ ที่ถูกตำหนิจากหัวหน้าว่า ไม่สามารถแก้ไขปัญหาละเอียดหน้าในการให้บริการ แก่ลูกค้าได้ (-)	1	.459	5.125
26. ท่านพยายามศึกษาและเรียนรู้วิธีการตัดสินใจให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น	1	.589	5.879
27. ท่านยินดีและพร้อมที่จะปรับปรุงการทำงานของ ตนเองให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น	1	.617	7.867
28. ท่านพยายามศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล หากถูกโยกย้าย ให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใหม่	1	.455	1.783
29. ท่านยินดี และพร้อมที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย ถึงแม้งานนั้นจะไม่ใช่ที่ต้องการของบุคคลอื่น	1	.386	2.379
30. ท่านให้ความระมัดระวัง และเอาใจใส่เมื่อได้รับ มอบหมายให้ดูแลงานสำคัญ	1	.668	7.479
31. ท่านพยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานของตนเอง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หากท่านถูกร้องเรียนว่าทำงาน ไม่เหมาะสม	1	.472	4.629
ด้านความคิดสร้างสรรค์ อดทน เพียรพยายาม		(Alpha = .8193)	
32. ท่านสามารถคิดวิธีการเขียนโปรแกรมให้แปลกใหม่ ขึ้นกว่าเดิม	1	.431	1.871
33. ท่านมีมุมมองที่กว้างไกลเกี่ยวกับการออกแบบ โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1	.755	3.369

ตารางที่ ข-1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	IOC	Corrected Item- total correlation	ค่าอำนาจ จำแนก
34. ท่านมีการดัดแปลง ปรับแต่ง ผสมผสาน แนวคิด และประสบการณ์ เพื่อพัฒนาระบบงานการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1	.569	2.233
35. ท่านสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการคิดเกี่ยวกับการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้หลากหลาย	1	.462	1.939
36. ท่านคิดค้นสิ่งใหม่ๆ รวมถึงการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	1	.603	1.982
37. ท่านมีวิธีสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับตนเอง	1	.496	1.941
38. ท่านมักปรึกษาผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ หากติดขัดหรือ ไม่เข้าใจในการเขียนโปรแกรม	1	.221	2.111
39. เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคท่านพร้อมที่จะต่อสู้และ เอาชนะ	1	.447	3.674
40. ท่านเชื่อมั่นในตนเองและศรัทธาในงานที่ทำ ถึงแม้ ว่าจะถูกทัณฑ์จากเพื่อนร่วมงานก็ตาม	1	.346	2.546
41. ท่านรู้สึกหมดกำลังใจเมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับ การปฏิบัติงานในหน้าที่ (-)	1	.469	3.244
42. ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านด้วยความเพียร พยายามจนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จ	1	.407	4.027
43. ท่านรู้สึกท้อถอย หากได้รับมอบหมายให้ทำงาน เป็นจำนวนมาก (-)	1	.280	2.825
44. ท่านยังคงมุ่งมั่นและอดทนในการทำงาน ถึงแม้ว่า จะถูกตำหนิในผลงานก็ตาม	1	.563	2.735

ตารางที่ ข-2 ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก ของแบบวัดความรับผิดชอบในงาน
(Alpha = .9256)

ข้อคำถาม	IOC	Corrected Item- total correlation	ค่าอำนาจ จำแนก
ด้านการมีวินัยในตนเอง (Alpha = .7683)			
1. ท่านมักเขียนโปรแกรมตามโครงสร้างมาตรฐานที่ ทางบริษัทเป็นผู้กำหนด	1	.412	3.591
2. ท่านรู้สึกสนใจ หากใช้เวลาในการนัดหมาย การปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน	1	.381	2.486
3. ท่านปฏิบัติตามคำพูดที่ให้ไว้กับหัวหน้าและเพื่อน ร่วมงานเสมอ	1	.527	3.674
4. ท่านพยายามทำงานให้แล้วเสร็จตามข้อตกลงที่ให้ไว้ กับลูกค้า	1	.545	3.464
5. ท่านแสดงความคิดเห็นกับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน อย่างมีเหตุผล	1	.612	4.076
6. ท่านยินดีและพร้อมที่จะรับฟังข้อโต้แย้งจากหัวหน้า และเพื่อนร่วมงานเสมอ	1	.509	3.826
7. ท่านเคยนำข้อมูลของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ของ ตนเอง (-)	1	.171	1.835
8. ท่านสามารถเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของ บริษัทได้อย่างเคร่งครัด	1	.399	3.286
9. ท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ตามคำมั่นสัญญา ที่ให้ไว้กับทางบริษัท	1	.536	3.919
ด้านการกระตือรือร้น (Alpha = .7055)			
10. ท่านมักเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่าง สม่ำเสมอ	1	.601	5.307
11. ท่านมักสนใจและติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหว ในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	1	.202	1.758

ตารางที่ ข-2 (ต่อ)

ข้อคำถาม	IOC	Corrected Item- total correlation	ค่าอำนาจ จำแนก
12. จุดอ่อนของท่านคือการผลัดวันประกันพรุ่ง(-)	1	.203	1.890
13. ท่านเต็มใจและทุ่มเทเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	1	.523	3.922
14. ท่านตั้งใจทำงานด้วยความกระปรี้กระเปร่า	1	.439	3.396
15. ท่านให้บริการแก่ลูกค้าด้วยความรู้สึกกระฉับกระเฉง	1	.525	3.395
16. ท่านแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาระบบงาน คอมพิวเตอร์ของบริษัท	0.67	.640	4.914
17. ท่านรู้สึกเหน็ดเหนื่อยกับการหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม (-)	0.67	.384	3.464
18. ท่านชอบฝึกฝนตนเองเพื่อพัฒนาทักษะความชำนาญ ด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	1	.340	1.767
ด้านการยอมรับในการกระทำของตนและปรับปรุงแก้ไข		(Alpha = .8214)	
19. ท่านรู้สึกว่าคำติชมของผู้อื่นมีคุณค่า	1	.571	4.465
20. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานมี ประโยชน์สำหรับท่าน	1	.601	4.287
21. ท่านรู้สึกลำบากใจหากต้องรับข้อเสนอแนะจาก หัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน (-)	1	.297	1.971
22. ท่านกล้าเผชิญกับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของ ท่านเอง	1	.651	5.303
23. การกล้าเผชิญกับปัญหาในการทำงานทำให้ท่าน รู้สึกมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น	1	.668	5.814
24. ท่านใช้วิธีหลีกเลี่ยงปัญหาเพื่อให้พ้นจากการถูก ตำหนิ (-)	1	.425	3.725
25. เมื่อท่านพบข้อผิดพลาดในการทำงานท่านมักแก้ไข ด้วยความเต็มใจเสมอ	1	.643	8.167
26. ท่านหาวิธีปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	1	.604	6.823

ตารางที่ ข-2 (ต่อ)

ข้อคำถาม	IOC	Corrected Item- total correlation	ค่าอำนาจ จำแนก
27. ถึงแม้ท่านจะประสบกับความยากลำบากในการ แก้ไขปรับปรุงงาน ท่านยังคงเต็มใจที่จะทำต่อไป	1	.490	4.255
ด้านการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพงาน		(Alpha = .8471)	
28. ท่านปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน	1	.561	5.739
29. การทำงานตามขั้นตอนทำให้ท่านรู้สึกเบื่อหน่าย (-)	1	.538	4.382
30. ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	1	.467	2.994
31. ท่านปฏิบัติงานด้วยวิธีการแบบเดิม ๆ (-)	1	.466	2.265
32. เมื่อท่านพบข้อผิดพลาดในการทำงาน ท่านมักหา ทางปรับปรุงแก้ไข	1	.696	5.095
33. ท่านหาแนวทางพัฒนาการทำงานเพื่อให้ผลงานมี คุณภาพ	1	.645	4.667
34. ท่านตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานมีคุณภาพ	1	.729	6.369
35. ท่านพยายามฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อให้งานมีคุณภาพ	1	.750	7.039
36. การทำให้งานมีคุณภาพตามมาตรฐานเป็นเรื่องยาก สำหรับท่าน (-)	1	.584	6.105

ภาคผนวก ค

แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบในงาน
ของนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค
กับความรับผิดชอบในงาน ของนักเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์

คำชี้แจง

แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคกับความรับผิดชอบ ในงานของนักเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ชุดนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสามารถของพนักงาน ในการเผชิญกับ เหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การตอบแบบวัดนี้ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด **ดังนั้น** ผลจากการตอบแบบวัดชุดนี้ จึงไม่เป็นการกำหนดระดับความดี หรือความไม่ดี และจะไม่มี ผลใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่าน จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบคำถามให้ตรงกับความรู้สึกและ การปฏิบัติตนที่แท้จริงของท่านมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องด้านขวามือของข้อความนั้น ในแบบวัด คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน เนื่องจากผู้วิจัยจักนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยภาพรวม ไม่ใช้รายงานผลเป็นรายบุคคล และการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ทาง การศึกษาเท่านั้น

แบบวัดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบวัด จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ) จำนวน 44 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบวัดความรับผิดชอบในงาน จำนวน 36 ข้อ

เกณฑ์ในการให้คะแนน

จริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและการปฏิบัติตนของท่านมากที่สุด

ส่วนใหญ่จริง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและการปฏิบัติตนของท่านมาก

จริงปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและการปฏิบัติตนของท่านปานกลาง

จริงเล็กน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและการปฏิบัติตนของท่านน้อย

ไม่จริงเลย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและการปฏิบัติตนของท่านน้อยที่สุด

โดยให้ท่านเลือกคำตอบที่สอดคล้องกับความรู้สึก และการปฏิบัติตนของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบวัด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. สถานภาพ

- ☐ โสด
☐ มีคู่ครองอยู่ด้วยกัน
☐ แยกกันอยู่
☐ เสียชีวิต
☐ หย่าร้าง

3. อายุ _____ ปี

4. วุฒิการศึกษา

- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

5. รวมระยะเวลาที่ทำงานอยู่ในบริษัทแห่งนี้ _____ ปี

6. รวมระยะเวลาดังแต่ทำงานครั้งแรกจนถึงปัจจุบันนี้ _____ ปี

ส่วนที่ 2

แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรค (AQ)

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้ หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน โปรดพิจารณาว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่จริง บ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่จริง เลย
1. ท่านเข้าใจและยอมรับสถานการณ์ได้ หากท่านเสนอแนวทางในการปรับปรุงงานของแผนก แล้วผู้ร่วมงานไม่ยอมรับความคิดเห็นของท่าน					
2. ท่านเข้าใจและยอมรับสถานการณ์ได้ หากท่านถูกร้องเรียนว่าทำงานไม่เหมาะสม					
3. ท่านยอมรับข้อบกพร่องในการสื่อสารของตนเอง หากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน ไม่เข้าใจในสิ่งที่ท่านพูด					
4. ท่านคิดว่าบริษัทปราศจากความยุติธรรม หากท่านไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนขึ้นเงินเดือน					
5. ท่านคิดว่าหัวหน้ามีอคติต่อท่าน หากท่านถูกหัวหน้าวิพากษ์วิจารณ์					
6. ท่านรู้สึกละอายใจปราศจากความยุติธรรม หากถูกลดโบนัสอันเนื่องมาจากมาทำงานสาย					
7. ท่านพร้อมที่จะเผชิญกับความลำบาก หากท่านได้รับมอบหมายงานที่มีปัญหา					
8. ท่านพยายามหาข้อบกพร่องของตนเอง หากเพื่อนร่วมงานไม่ยอมรับในตัวท่าน					
9. ท่านหาวิธีที่จะสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน					
10. ท่านพยายามหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เมื่อเพื่อนร่วมงานไม่ยอมรับข้อเสนอแนวทางในการปรับปรุงการทำงานของท่าน					
11. ท่านรู้สึกเพิกเฉย หากเพื่อนร่วมงานร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานที่ไม่เหมาะสมของท่าน					
12. ท่านมีการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด					

ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่จริง บ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่จริง เลย
13. ท่านพยายามค้นหาสาเหตุของปัญหา หากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในแผนกของท่าน					
14. ท่านให้คำชี้แจงถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีที่การให้บริการไม่เป็นที่พอใจแก่ลูกค้า					
15. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น หากท่านปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่หัวหน้ากำหนด					
16. ท่านปฏิเสธความรับผิดชอบ หากท่านมีส่วนทำให้บริษัทสูญเสียรายได้					
17. ท่านพร้อมที่จะปรับความเข้าใจ หากเกิดความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน					
18. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อความผิดพลาดที่ทำให้บริษัทสูญเสียชื่อเสียง					
19. ท่านพร้อมที่จะยอมรับคำตำหนิ หากท่านประสบความล้มเหลวในการทำงาน					
20. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบ หากทำเอกสารสำคัญของบริษัทสูญหาย					
21. ท่านพร้อมที่จะรับผิดชอบ หากท่านไม่สามารถส่งมอบสินค้าและบริการลูกค้าได้ตามกำหนด					
22. ท่านพร้อมที่จะรับฟังข้อมูล รวมทั้งเหตุ และผล หากมีข่าวลือว่าท่านปฏิบัติตน ไม่เหมาะสม					
23. ท่านศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อป้องกันปัญหาและอุปสรรคในการบริการแก่ลูกค้า					
24. ท่านศึกษาแนวทางการพัฒนาการสื่อสารของท่านกับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
25. ท่านยังคงเพิกเฉยทั้ง ๆ ที่ถูกตำหนิจากหัวหน้าว่าไม่สามารถแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้าในการให้บริการแก่ลูกค้าได้					
26. ท่านพยายามศึกษาและเรียนรู้วิธีการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
27. ท่านยินดีและพร้อมที่จะปรับปรุงการทำงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น					

ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่จริง บ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่จริง เลย
28. ท่านพยายามศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล หากถูกโยกย้ายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใหม่					
29. ท่านยินดี และพร้อมที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย ถึงแม้งานนั้นจะไม่ใช่สิ่งที่ต้องการของบุคคลอื่น					
30. ท่านให้ความสำคัญตระวัง และเอาใจใส่เมื่อได้รับมอบหมายให้ดูแลงานสำคัญ					
31. ท่านพยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานของตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หากท่านถูกร้องเรียนว่าทำงานไม่เหมาะสม					
32. ท่านสามารถคิดวิธีการเขียน โปรแกรมให้แปลกใหม่ขึ้นกว่าเดิม					
33. ท่านมีมุมมองที่กว้างไกลเกี่ยวกับการออกแบบ โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
34. ท่านมีการดัดแปลง ปรับแต่ง ผสมผสาน แนวคิดและประสบการณ์ เพื่อพัฒนาระบบงานการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
35. ท่านสามารถปรับเปลี่ยนวิธีการคิดเกี่ยวกับการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้หลากหลาย					
36. ท่านคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ รวมถึงการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
37. ท่านมีวิธีสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับตนเอง					
38. ท่านมักปรึกษาผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ หากติดขัดหรือไม่เข้าใจในการเขียน โปรแกรม					
39. เมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรคท่านพร้อมที่จะต่อสู้และเอาชนะ					
40. ท่านเชื่อมั่นในตนเองและศรัทธาในงานที่ทำ ถึงแม้ว่าจะถูกทับถมจากเพื่อนร่วมงานก็ตาม					
41. ท่านรู้สึกหมดกำลังใจเมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่					
42. ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านด้วยความเพียรพยายามจนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จ					
43. ท่านรู้สึกท้อถอย หากได้รับมอบหมายให้ทำงานเป็นจำนวนมาก					
44. ท่านยังคงมุ่งมั่นและอดทนในการทำงาน ถึงแม้ว่าจะถูกตำหนิในผลงานก็ตาม					

ส่วนที่ 3

แบบวัดความรับผิดชอบในงาน

คำชี้แจง โปรดอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์ที่กำหนดให้หากเกิดขึ้นจริงกับตัวท่าน โปรดพิจารณาว่าเป็นจริงมากน้อยเพียงใดโดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องด้านขวามือ

ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่จริง บ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่จริง เลย
1. ท่านมักเขียนโปรแกรมตามโครงสร้างมาตรฐานที่ทางบริษัทเป็นผู้กำหนด					
2. ท่านรู้สึกสบายใจ หากใช้เวลาในการนัดหมายการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน					
3. ท่านปฏิบัติตามคำพูดที่ให้ไว้กับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานเสมอ					
4. ท่านพยายามทำงานให้แล้วเสร็จตามข้อตกลงที่ให้ไว้กับลูกค้า					
5. ท่านแสดงความคิดเห็นกับหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานอย่างมีเหตุผล					
6. ท่านยินดีและพร้อมที่จะรับฟังข้อโต้แย้งจากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานเสมอ					
7. ท่านเคยนำข้อมูลของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเอง					
8. ท่านสามารถเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัทได้อย่างเคร่งครัด					
9. ท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับทางบริษัท					
10. ท่านมักเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ					
11. ท่านมักสนใจและติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์					
12. จุดอ่อนของท่านคือการผลักดันประกันพ่วง					
13. ท่านเต็มใจและทุ่มเทเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย					
14. ท่านตั้งใจทำงานด้วยความกระปรี้กระเปร่า					
15. ท่านให้บริการแก่ลูกค้าด้วยความรู้สึกระมัดระวัง					
16. ท่านแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ของบริษัท					

ข้อความ	จริง ที่สุด	ส่วน ใหญ่ จริง	จริงบ้าง ไม่จริง บ้าง	ส่วน ใหญ่ไม่ ค่อยจริง	ไม่จริง เลย
17. ท่านรู้สึกเห็นด้วยเกี่ยวกับการหาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม					
18. ท่านชอบฝึกฝนตนเองเพื่อพัฒนาทักษะความชำนาญด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์					
19. ท่านรู้สึกว่าคำติชมของผู้อื่นมีคุณค่า					
20. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าและเพื่อนร่วมงานมีประโยชน์สำหรับท่าน					
21. ท่านรู้สึกลำบากใจหากต้องรับข้อเสนอแนะจากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน					
22. ท่านกล้าเผชิญกับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง					
23. การกล้าเผชิญกับปัญหาในการทำงานทำให้ท่านรู้สึกมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น					
24. ท่านใช้วิธีหลีกเลี่ยงปัญหาเพื่อให้พ้นจากการถูกตำหนิ					
25. เมื่อท่านพบข้อผิดพลาดในการทำงานท่านมักแก้ไขด้วยความเต็มใจเสมอ					
26. ท่านหาวิธีปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
27. ถึงแม้ท่านจะประสบกับความยากลำบากในการแก้ไขปรับปรุงงาน ท่านยังคงเต็มใจที่จะทำต่อไป					
28. ท่านปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน					
29. การทำงานตามขั้นตอนทำให้ท่านรู้สึกเบื่อง่าย					
30. ท่านปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ					
31. ท่านปฏิบัติงานด้วยวิธีการแบบเดิม ๆ					
32. เมื่อท่านพบข้อผิดพลาดในการทำงาน ท่านมักหาทางปรับปรุงแก้ไข					
33. ท่านหาแนวทางพัฒนาการทำงานเพื่อให้ผลงานมีคุณภาพ					
34. ท่านตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานมีคุณภาพ					
35. ท่านพยายามฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อให้งานมีคุณภาพ					
36. การทำให้งานมีคุณภาพตามมาตรฐานเป็นเรื่องยากสำหรับท่าน					

ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง

พรสุภา วสุนธรา

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างรายชื่อองค์กรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างรายชื่อองค์กรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. Progress Information Co., Ltd.
2. Motif Technology Public Co.,Ltd
3. Simat Mobile Computer Co., Ltd.
4. To Be One Co., Ltd.
5. Solutions Corperation Co., Ltd.
6. GSoftBiz Co., Ltd.
7. Revolictech Co., Ltd.
8. MFEC Co., Ltd.
9. TIS Consultantas Co., Ltd.
10. Nuntana Information System Co., Ltd.
11. Solar IT Consultantas Co., Ltd.
12. Optimus Soft Co., Ltd.
13. Softbox Co.,Ltd.
14. Monotechnology Co.,Ltd.
15. Connex People Co., Ltd.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล : นางสาวพรสุภา วสุนธรา

วัน เดือน ปี เกิด : 13 พฤษภาคม 2525

สถานที่เกิด : จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2549 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.บ)

สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

พ.ศ. 2546 เทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ)

สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกวิทยาศาสตร์ – คอมพิวเตอร์

โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์